

ת"פ 20672/04/13 - מדינת ישראל נגד עמנואל ביארי

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

24 מרץ 2014

ת"פ 20672-04-13 מדינת ישראל ואח' נ' ביארי
המאשימה
מדינת ישראל
- ע"י ב"כ עו"ד יפעת פנחסי - פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד
הנאשם
עמנואל ביארי
- ע"י ב"כ עו"ד שאול עזרא - מטעם הסנגוריה הציבורית

הכרעת דין

כללי

1. אישה, ילידת 1920, עולה במדרגות ביתה, כדי להיכנס לדירתה. בתיק שהיא נושאת עימה נמצאים ₪ 7,200 במזומן, סכום שקיבלה ממכירת צמידי הזהב שלה. אדם נכנס לחדר המדרגות, חוטף ממנה את התיק, דוחף אותה על הרצפה, ונמלט עם התיק והכסף.
2. המדינה סבורה כי אותו אדם חוטף הארנק, הוא הנאשם, שעקב אחריה מרגע מכירת תכשיטיה, ועד לביתה. על כן, הגישה המאשימה נגדו, כתב אישום בגין עבירת שוד.
3. הכרעת דין זו תעסוק בשאלה הבאה: האם הובאו על ידי המאשימה מספיק ראיות, כדי להרשיע את הנאשם בעבירת השוד, כאשר אין חולק כי המתלוננת לא זיהתה את הנאשם במסדר זיהוי; או שמא, צודק הסנגור בטענותיו בדבר הפגמים בראיות המאשימה, המצדיקים זיכוי הנאשם, כליל, ולחילופין, מחמת הספק.

כתב האישום

4. וזה נוסח כתב האישום, אשר הוגש לבית משפט זה, ביום 11.4.13:

"א. העובדות

1. בעת הרלבנטית, התגוררה ס.ב. (להלן: 'ס'), ילידת 1920, ב... בירושלים (להלן: 'הבית').

2. ביום 11.3.13, החליטה ס' למכור שני צמידי זהב שהיו ברשותה, לחנות 'דודו תכשיטים' שברח' יפו, במרכז העיר. ס' ניגשה לחנות, מכרה את צמידי הזהב וקיבלה תמורתם סך של 7,200 ₪. ס' הכניסה את הכסף לתיקה. הנאשם, שעבר במקום, הביט בחטף לתוך חנות 'דודו תכשיטים' וראה את ס' מכניסה את הכסף לתיקה. בעקבות כך, החליט הנאשם לשדוד את ס'.
3. ס' יצאה מן החנות והחלה לצעוד באיטיות לכיוון תחנת אוטובוס בקו מס' 75, המוביל לביתה. הנאשם, לשם ביצוע השוד, עקב אחרי ס'. ס' התיישבה בתחנה והמתינה לקו מס' 75, ואילו הנאשם התיישב מאחורי התחנה והמתין אף הוא. לאחר שחלפו מס' אוטובוסים, עלתה ס' לקו מס' 75, והנאשם עלה אחריה.
4. ס' ירדה בתחנת אוטובוס ב'צומת הבנקים' ברח' דרך חברון וחצתה את הרחוב כשהנאשם בעקבותיה. כאשר נכנסה ס' לחדר המדרגות המוביל לביתה, הבחינה בנאשם עומד בכניסה לבית. הנאשם עלה במדרגות, על מנת לבדוק שחדר המדרגות פנוי, פנה לס' ושאלה האם היא זקוקה לעזרה, וזו השיבה בשלילה.
5. אז פנה אליה הנאשם בתקיפות ושאלה שוב 'את לא רוצה עזרה?', חטף את תיקה של ס', דחפה על הרצפה ונמלט. ס' נפלה על רצפת חדר המדרגות, והחלה לצעוק.
6. במהלך הימלטותו, הוציא הנאשם מתיקה של ס' סכום של 7,800 ₪, וזרק את תיקה של ס' ושאר תכולתו בגינה בקרבת מקום.
7. במעשיו המתוארים לעיל, גנב הנאשם דבר ובשעת מעשה בצע מעשה אלימות באדם, כדי להשיג את הדבר הנגנב או לעכבו אצלו או כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר או להתגבר עליה.

ב. הוראות החיקוק לפיהן מואשם הנאשם

1. שוד - עבירה לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

ההליכים בתיק זה

5. כתב האישום הוגש ביום 11.4.2013.
- התיק "הוקצה" לי על ידי המזכירות, באותו יום.
6. סמוך לאחר פגרת יום העצמאות, ביום יב אייר תשע"ג (22.4.13), ניתנה על ידי החלטה ראשונה בתיק, שבה מינית את הסנגור הציבורי בירושלים כסנגור של הנאשם (פיסקה 2), וכן קבעתי מועד לתשובת הנאשם ולדיון בבקשת המאשימה להארכת מועד להוצאת תעודת חיסיון, ליום כז אייר תשע"ג

(7.5.13) (פיסקה 5).

7. ביום כז אייר תשע"ג (7.5.13), התקיים דיון ראשון, שבסיומו קבעתי כי כתב האישום הוקרא לנאשם, והוא הבין את תוכנו (פיסקה 1). נעניתי לבקשת הסנגור, לדחות את תשובת הנאשם לכתב האישום, למשך שלושה שבועות (פיסקה 2). איפשרתי לו, להגיש בקשות בעניין תעודת החיסיון, עד ליום 20.5.13. כמו כן, איפשרתי למאשימה להגיב, עד 26.5.13. מועד הדיון לתשובת הנאשם, נקבע ליום יח סיוון תשע"ג (27.5.13) (פיסקה 4).

8. בישיבת בית המשפט, מיום יח סיוון תשע"ג (27.5.13), ביקש הסנגור לדחות תשובתו לכתב האישום, עד לאחר הדיון, שנקבע בפני כב' השופט בן ציון גרינברגר, בעניין תעודת החיסיון. הנאשם הצהיר (עמ' 3, שורות 27-28): **"אני מסכים לבקשת עו"ד עזרא לדחיית התשובה המפורטת לכתב האישום. אני יודע שאשאר במעצר ואני מסכים לכך"**.

על בסיס ההנחה, כי הדיון בעניין הראייה החסויה יהיה ביום 4.6.13, קבעתי את הדיון לתשובת הנאשם לכתב האישום, ליום ה תמוז תשע"ג (13.6.13).

9. ביום 29.5.13, הוגשה בקשת לדחיית מועד הדיון האמור, על ידי הפרקליטות, כאשר הנימוק לכך הוא זה: **"ביום 13.6.13 צפויה המחלקה הפלילית של פרקליטות מחוז ירושלים להיות בטיוול. עקב תקלה, ב"כ המאשימה לא ציינה עובדה זו כאשר נקבע מועד הדיון, על מנת לאפשר לכמה שיותר פרקליטים להשתתף בטיוול, מתבקש בית המשפט לדחות את מועד הדיון" (סעיפים 1-3 לבקשה).** בהמשך, נאמר כי **"ב"כ הנאשם, עו"ד שמואל עזרא, הסכים באדיבותו לבקשה זו" (סעיף 4).** הוצעו מספר מועדים מוסכמים על הצדדים, החל מיום 23.6.13 ועד 30.6.13.

בהחלטתי, מיום 30.5.13, נעניתי לבקשה, ביטלתי את הדיון הקבוע ליום 13.6.13, וקבעתי את הדיון למועד הראשון שהוצע, קרי: 23.6.13.

10. בישיבה שהתקיימה, ביום טו תמוז תשע"ג (23.6.13), ניתנה תשובה מפורטת של הנאשם לכתב האישום.

הסניגור טען לכפירה כוללת.

הוא הוסיף וטען למשפט זוטא, בנימוק שהודאת הנאשם נגבתה ממנו עקב **"הבטחת שווא שהובטחה לנאשם" (עמ' 5, שורה 14 לפרוטוקול הדיון, מיום 23.6.13).**

ביתר פירוט, נטען על ידי עו"ד שאול עזרא, ב"כ הנאשם, כי **"הבטיחו לו שהוא יודה במיוחס לו בכתב האישום, בשוד, כאשר הביאו למרחב של המשטרה את בת זוגו, ביחד עם הילדה. הובטח לו שבמידה ויודה, קצין החקירות ידאג לזה שהוא ילך לגמילה מאלכוהול, כאשר אין לו שום סמכות להבטחת גמילה" (שם, שורות 15-17).**

הפסול השני הנתען הוא, שימוש בתחבולה לא הוגנת, בכך שהביאו את חברתו למשטרה והשתמשו בה ללחץ עליו כדי להודות במיוחס לו (שם, שורות 22-20).

גם השחזור, שנעשה לאחר ההודאה, פסול מאותם טעמים (שם, שורה 27).

נימוק נוסף הוא זה: "**השחזור היה בשבת בצהריים, וגם הוא פגום באותו פגם**" (שם, עמ' 6, שורות 4-5).

המאשימה הציגה את המבנה הכללי של הראיות (עמ' 5-6).

במהלך הדיון בפניי, הוזכרה אפשרות גמילת הנאשם מאלכוהול, אך עניין זה הוא בסמכות שופט המעצרים (פיסקאות 1-2 להחלטתי, עמ' 7).

ביקשתי כי ב"כ הצדדים ינסו להגיע להסכמות, עד שבעה ימים לפני יום ההוכחות, שנקבעו ליום שיפוט אחד שלם ומלא, ליום כ חשוון תשע"ד (30.10.13), החל משעה 10:00 ועד סיום שמיעת הראיות משני הצדדים. הוספתי וקבעתי, כי אם הראיות יסתיימו לפני השעה 16:00, יישמעו גם הסיכומים באותו יום, ואם לאו - אקבע סיכומים למועד לאחר מכן (פיסקה 6 להחלטה).

11. ביום כ חשוון תשע"ד (24.10.13), ניתנה על ידי החלטה, שבה כתבתי כי עקב אילוצי יומן (הצורך לשבת בדין בתיק פשעים חמורים, בהרכב, בתיק של אדם הנמצא במעצר תקופה ארוכה), אין מנוס מביטול הדיון, הקבוע ליום 30.11.13, ובמקומו נקבע הדיון ליום י כסלו תשע"ד (13.11.13) (פיסקה 2).

12. ביום 4.11.13, הגיש הסנגור עו"ד שאול עזרא, בקשה לדחיית מועד הדיון, עקב דיון שנקבע לו בבית משפט השלום. ב"כ המאשימה הסכימה לכך.

נעניתי לבקשה, בהחלטתי, מיום 5.11.13, וקבעתי כי המועד להוכחות יהיה ביום ט טבת תשע"ד (12.12.13), אחד המועדים המוצעים על ידי ב"כ הצדדים.

13. לאחר ביטול הדיון, שנקבע ליום 12.12.13, עקב השלג בירושלים, הציעה ב"כ המאשימה, עו"ד אביה גליקסברג-בניטה, בבקשתה מיום טו טבת תשע"ד (18.12.13). 12 מועדי דיונים, לחודשים 12.13 ו-1.14. אולם, לעו"ד שאול עזרא, ב"כ הנאשם, התאימו רק 3 מועדים, הראשון שבהם, החל משעה 11:00, והשני עד שעה 13:00.

14. בהחלטתי, מיום 19.12.13, כתבתי: "**בהתחשב ביומנו של הסנגור, אני קובע את הדיון ליום שני יב שבט תשע"ד (13.1.14), בשעה 12:00**" (זה התאריך הראשון שהציע הסנגור).

15. א. ביום 13.1.14, נכתב בפרוטוקול מפי בית המשפט כדלקמן:

"הדיון נקבע לשעה 12:00.

היה לי תיק הוכחות בהרכב פשעים חמורים של אדם הנמצא במעצר מאז 30.12.12, בתיק אונס בתוך המשפחה. לא ניתן היה להפסיק את העדויות, והם הסתיימו בשעה 15:10. במהלך העדויות יצאתי לדקה אחת וביקשתי מהצדדים לתאם מועד אחר, והם לא הצליחו לתאם מועד אחר.

בכל מקרה, נקבע לי דיון בשעה 14:50, בתיק ערעור נוער של הוצאת ילדה בת חצי שנה מבית הוריה. הצדדים, כולל עורכי הדין ועורכי הדין של הילדה ופקידי הסעד כולם נמצאים באולם ומחכים".

ב. ב"כ המאשימה, עו"ד יפעת פנחסי, אמרה כי הוזמנו עדים, והם נמצאים בחוץ ומחכים, והזכירה, כי הנאשם במעצר.

ג. מיד לאחר מכן, הצעתי לצדדים מועדים קרובים בשעות אחרי הצהרים, כולל "על חשבון" של דיון בעניין נאשמים אחרים.

ד. כעולה מן הפרוטוקול, המועד שהוצע ליום 15.1.14 - התקבל על דעת ב"כ הצדדים; 16.1.14 - לא היה נוח לסנגור; 22.1.14 - לא היה נוח לב"כ המאשימה; 26.1.14 - התאים לב"כ הצדדים; 28.1.14 - לא נוח לסנגור; 4.2.14 - מתאים לצדדים.

ה. בסיום הדיון הקצר הנ"ל, ניתנה על ידי החלטה באותו יום, הוא יום יב שבט תשע"ד (13.1.14), כדלקמן:

1" לאור אילוצי יומן, הן של בית המשפט והן של ב"כ הצדדים כפי שמפורט בפרוטוקול לעיל, הראיות בתיק זה יישמעו בשעות אחר הצהריים, מעבר לשעות הרגילות, כמפורט להלן:

א. יום רביעי, יד שבט תשע"ד (15.1.14), שעה 15:00.

ב. יום ראשון, כה שבט תשע"ד (26.1.14), שעה 16:00.

ג. יום שלישי, ד אדר א תשע"ד (4.2.14), שעה 16:00.

2. בית המשפט מביע התנצלותו בפני העדים.

3. הנאשם יזומן למועדים אלה באמצעות שב"ס.

4. הפרקליטות תדאג להזמנת עדים במועדים אלה.

5. כל הדיונים יתקיימו בהקלטה".

עמוד 5

16.] לשלמות התמונה אציין, כי באותו יום, 13.1.14, קיימתי דיון בתיק דחוף של ערעור שני הורים, על הוצאת ילדתם, בת חצי שנה, מביתם. הדיון התקיים בנוכחות שני ההורים, שתי האימהות של המערערים, ב"כ המערערים, האפוטרופוס לדין של הילדים, ב"כ משרד הרווחה, ושתי עובדות סוציאליות, לפי חוק הנוער (כל אלה המתינו לתורם, החל משעה 14:50, והדיון בעניין זה החל לאחר הדיון הקצר בתיק הפלילי שבפניי, שהסתיים בשעה 16:00 לערך).

בתיק האמור, שהוא רגיש מאין כמוהו, הושמעו טיעונים (עמ' 8-9); הוצעה הצעה על ידי בית המשפט; נערכה הפסקה קצרה להתייעצות ובסיומה נשמעו טיעונים נוספים (עמ' 9).

בסיום הדיון, בשעה 18:00 לערך, ניתן פסק דין, המקבל את הערעור, והמורה להחזיר את הילדה בת החצי שנה להוריה, בהדרגה (כאמור בפסקה 7 להחלטה), תוך קביעת הוראות נוספות בעניינים אלה: הכרזת הילדה כקטינה נזקקת; פיקוח והשגחה של רשויות הרווחה על הילדה; מקום החזקתה יהיה בבית הוריה; סיוע הסבתות להורים בטיפול בילדה; שיתוף פעולה של ההורים עם רשויות הרווחה, כולל: אפשרות כניסה לביתם, ללא הגבלה; שיתוף פעולה של ההורים עם גורמי אבחון וטיפול, והפניית ב"כ המערערים להליך נפרד של בקשה למימון של הילדה על ידי רשויות הרווחה (פסק הדין פורסם בנבו, ללא שמות הצדדים; ראה: רע"א 52890-12-13 פלוני ואח' נ' פקיד הסעד לחוק הנוער, אזור דרום ירושלים - תלפ"ז ואח').

17. נשוב לתיק שבפנינו: ביום 15.1.14 התקיים דיון הוכחות בשעות אחר הצהריים, החל משעה 15:00 ועד לשעה 18:15 לערך.

תחילה, הציגה ב"כ המאשימה, עו"ד יפעת פנחסי, את מתווה הראיות מטעמה, במעין "נאום פתיחה" (עמ' 11-16 לפרוטוקול).

לאחר מכן, נשמעו ארבעה עדים:

א. השוטר, רס"מ ערן אופיר, בלש מעקב טכני, שערך את צילומי מצלמות האבטחה של החנויות ב"מרכז כלל", בירושלים, שם נראו המתלוננת והנאשם (עמ' 14-44, חקירה ראשית; עמ' 45-47, חקירה נגדית).

ב. הגב' אביטל בס, גרושתו של הנאשם (עמ' 47-55, חקירה ראשית; עמ' 55-69, חקירה נגדית; עמ' 69-76, חקירה חוזרת).

ג. השוטר, רס"ל אבנר קנרמן (עמ' 78-80 חקירה ראשית; עמ' 80-82 חקירה נגדית).

ד. השוטרת, קצינת החקירות, מריה גרא (עמ' 82-88 חקירה ראשית; עמ' 88-89 חקירה נגדית; עמ' 99 חקירה חוזרת).

כמו כן, במסגרת זו, הוגשו על ידי המאשימה, שישה מוצגים.

כל העדים שהיו - העידו. המאשימה החליטה, משום מה, להזמין רק חלק של עדי התביעה, שכן מבחינת בית

המשפט, לא הייתה כל מניעה להמשיך לשמוע את כל העדים שברשימת העדים, עד תומם.

18. לאור האמור לעיל, הנתון העובדתי שהוזכר בפיסקה 6 של החלטת בית המשפט העליון, בבש"פ 8863/13, מיום יח שבט תשע"ד (19.1.14), כאילו, ביטול הישיבה של יום 15.1.14, הייתה בשל כך שבית המשפט המחוזי, הודיע לצדדים "כי מסיבות אישיות של בית המשפט הדבר לא יסתייע". דברים אלה, אינם מתיישבים עם הפרוטוקול ועם הנתונים הנכונים, לפיהם, באותו יום, לא הייתה לבית משפט זה, כל סיבה אישית שלא לקיים את הדיון ביום 13.1.14. הדיון לא התקיים, עקב הצורך לשמוע ערעור בעניינה של ילדה בת כמה חודשים, כאמור בפיסקה 15 (א) לעיל, כאשר פרטי אותו תיק מובאים, בהרחבה בפיסקה 16 לעיל.

19. לאור המתואר לעיל, השימוש במונח "אילוסי יומן", בהחלטה, בבש"פ הנ"ל, מבלי לפרט, אינו משקף את המציאות. כמוסבר לעיל, הדחיות היו בשל תיקים אחרים, בהם נמצאים נאשמים במעצר תקופה ארוכה יותר מזו של הנאשם שבפניו, בתיק זה, וישיבה בתיקי הרכב פשעים חמורים, שבהם יושבים שני שופטים אחרים, זולתי, ועלי להתחשב בהם וביומניהם; במיוחד, כאשר, מטבע הדברים, הנאשמים הנמצאים במעצר, שכתב האישום הוגש נגדם בפני הרכב, הם כאלה שיש לתת לעניינם עדיפות, על פני כל נאשם שעניינו נדון בפני דן יחיד.

20. כמו כן, יש לזכור כי חלק לא קטן מן הדחיות, הן בקשות של ב"כ הצדדים, בין אם מדובר בטיול של הפרקליטות (ראה: פסקה 9 לעיל), ובין אם מדובר בתיק אחר הקבוע לסנגור (פיסקה 12 לעיל), כאשר כל הבקשות הוגשו בהסכמת ב"כ הצדדים. יש להניח, כי כל אחד מהם הביא בחשבון את כל השיקולים הרלבנטיים.

21. אשר ליום 13.1.14, הסברתי בהרחבה לעיל (פיסקה 15), כי עד לשעה 15:10 הייתי בהרכב פשעים חמורים, בתיק של נאשם בתיק אונס במשפחה, שבו נשמעו עדים, שלא ניתן היה להפסיקם (אגב, בתיק הנ"ל, ניתנה על ידי בית המשפט העליון החלטה בעניין הארכת מעצר, שגם בה יש התייחסות לכך שההליך לא מתנהל במהירות הראויה).

אשר להחלטתי, באותו יום, 13.1.14, בשעה 15:10, לקיים את הדיון הדחוף בעניין ילדה בת חצי שנה שנלקחה מהוריה, ועל דחיית דיון הוכחות בתיק פלילי ביומיים (מיום 13.1.14 ליום 15.1.14), אני סבור כי זה חלק מתפקידו השיפוטי של בית המשפט. הכרעתי לקיים הדיון בעניין הקטינה עד שעה 18:00 לערך, היא החלטה נכונה וסבירה, ומתאימה - ולדעתי הכרחית - על פי הנסיבות שנוצרו.

לא מן הנמנע, כי גם אם בעתיד תהיה בפניי "דילמת זמן", בין דיון בעניין נאשם הנמצא במעצר לבין לקיחת ילדה בת חצי שנה מהוריה, כי אז, אקיים הדיון בנושא השני, ואדחה את הדיון בתיק הפלילי, למספר ימים.

22. אשר לדיון של יום 15.1.14, נכתב בפיסקה 6 סיפא להחלטת בית המשפט העליון בבש"פ 8863/12 הנ"ל, כדלקמן: "מעיון ב'נט משפט' עולה כי הדיון שהיה אמור להתקיים ביום 15.1.14 לא

התקיים בסופו של דבר, מסיבה שלא נתבררה (לא נמצאה החלטה על ביטול המועד)".

קביעה עובדתית זו - שגויה.

הדיון התקיים, כאמור, בהרחבה, בפיסקה 17 לעיל.

"נט משפט" אינו מכיל את ההקלטה ביום הדיון; רק לאחר שחברת ההקלטה מדפיסה את הפרוטוקול המוקלט, אז, ורק אז, הוא "נקלט" ל"נט המשפט".

על כך, שהדיון ביום 15.1.14 יהיה בהקלטה, נקבע בהחלטות קודמות.

גם המילים "**מסיבה שלא התבררה**" - בסיפא של פסקה 6 להחלטה בב"ש 8863/13 הנ"ל, אינן מובנות, שכן ב"כ המאשימה וב"כ הנאשם התייצבו בפניי, ביום 15.1.14, כאשר המאשימה העלתה לדוכן ארבעה עדים, שנחקרו על ידי ב"כ שני הצדדים, והמדינה הגישה שישה מוצגים (הכל כמפורט בפיסקה 17 לעיל). מאליה עולה השאלה, מדוע ב"כ המאשימה וב"כ הנאשם, שנכחו בדיון, ביום 15.1.14, לא עידכנו את בית המשפט העליון על כך?!

אשר למילים בסוגריים "**לא נמצאה החלטה על ביטול המועד**", בסיום הסיפא של פסקה 6 להחלטת בית המשפט העליון, המצב הוא ברור: לא הייתה כל החלטה על ביטול המועד; וממילא, לא נמצאה החלטה, שמעולם לא התקבלה.

לאור האמור לעיל, הקביעה בסיום פסקה 5 להחלטת בית המשפט העליון הנ"ל, מיום 19.1.14, לפיה "**כפי שנתברר, נכון למועד כתיבת החלטה זו, עדיין לא נשמע ולו עד אחד**" - קביעה זו איננה נכונה, עובדתית, שכן ביום 15.1.14 - ארבעה ימים לפני החלטת בית המשפט העליון מיום 19.1.14 - נשמעו ארבעה עדים (כל העדים שהביאה ב"כ המאשימה, על אף שיכלה להביא עדים נוספים; ראה: פסקה 17 סיפא, לעיל), והוגשו שישה מוצגים.

23. בפתח ישיבת ההוכחות השנייה, שנקבעה ליום כה שבט תשע"ד (26.1.14) שעה 16:00 (ראה: פסקה 1(ב) להחלטתי, מיום יב שבט תשע"ד (13.1.14), שהובאה לעיל, בפיסקה 15(ה)), הצהירה ב"כ המאשימה, עו"ד יפעת פנחס, כי מתוך תשעה עדי התביעה, העידו ארבעה בישיבה הקודמת (ראה: פסקה 17 לעיל), ונתרו חמישה עדים, אך הוזמנו על ידי המאשימה שלושה עדים, כאשר הרביעי בקורס, ועל החמישי, האחרון, שוקלת המדינה לוותר (עמ' 100, שורות 12-16).

עמדת הסנגור, עו"ד עזרא, הייתה כי אין לו התנגדות ששני העדים שלא באו באותו יום, יעידו בישיבה הבאה, יחד עם עד ההגנה היחיד, שהוא הנאשם (שם, שורות 19-20).

24. (א) לאור העובדה כי נקבעה ישיבת הוכחות, שלישית, ליום 4.2.14, שעה 16:00 (ראה:

פיסקה 1(ג) להחלטתי מיום יב שבט תשע"ד (13.1.14), שהובאה לעיל בפיסקה 15(ה), היה צורך בקביעת ישיבה נוספת לסיכומים.

(ב) הוצעו לצדדים שני מועדים נוספים, עקב תיק אחר שהסתיים בהסדר טיעון, והמועדים שנקבעו להוכחות באותו תיק, התפנו.

כמו כן הוצעו לב"כ הצדדים, מועדים נוספים אחרי הצהריים.

להלן תשובתם/תגובתם של ב"כ הצדדים (פיסקאות 4-7 להחלטה; עמ' 101 לפרוטוקול).

(1) 6.2.14 - לא נוח לב"כ המאשימה, כי באותו יום יש לה תיקים אחרים.

(2) 19.2.14 אחה"צ - לא נוח לסנגור, כי באותו יום יש לו יום הקראות מרוכז.

(3) 9.2.14 אחה"צ - לא נוח לסנגור.

(4) 12.2.14 אחה"צ - נוח לשני הצדדים.

(ג) לפיכך, נקבע מועד הסיכומים ליום רביעי, יב אדר א תשע"ד (12.2.14), שעה 16:00, בהקלטה (פיסקאות 8-9 להחלטה הנ"ל).

25. דיון ההוכחות של יום 26.1.14 הנ"ל, הוקלט, כאשר הדיון החל בשעה 17:37.

במסגרת דיון זה, נשמעו עדים אלה:

א. פיני אלבוז, מומחה מטעם חברת התקשורת, "סלקום" (עמ' 102-113 חקירה ראשית; עמ' 113-120 חקירה נגדית).

ב. המתלוננת הגב' ס' ב', בת 93 (עמ' 121-127 חקירה ראשית; 127-134 חקירה נגדית; עמ' 134-140 חקירה חוזרת).

ג. השוטר, פקד משה כהן, האחראי על החקירה, גובה הודאת הנאשם ועורך השחזור (עמ' 140-173 חקירה ראשית).

לאחר הפסקה, בשעה 20:40, ביקש הסנגור שלא לחקור את פקד משה כהן, חקירה נגדית, בשל השעה המאוחרת. אך, קבעתי כדלקמן (עמ' 174, שורות 11-17 לפרוטוקול):

1. במקרים רגילים הייתי נענה לבקשה.

2. במקרה המיוחד, לאור החלטת בית המשפט העליון בבש"פ שבו עו"ד עזרא נכח, ואחרי שהוא שמע וקרא את הדברים שנכתבו בהחלטה בבש"פ, אין לי מנוס אלא לשמוע את העדות היום עד תומה.

3. אם עורך דין עזרא יחשוב שבגלל שהוא לא "מפוקס", הוא צריך להזמין את העד פעם נוספת, אחרי שהוא יקבל את הפרוטוקול, יגיש

בקשה ואני אשקול אותה. כרגע העדות תישמע. אני מאד מצטער."

לאחר חקירה נגדית של הסנגור, שבה חקר את פקד כהן זמן לא קצר (עמ' 174-207), ביקש עו"ד עזרא להפסיק את החקירה כי לא חש בטוב, וכלשונו, **"הראש שלי מתפוצץ בזה הרגע"** (עמ' 207, שורה 4).

עמדת ב"כ המאשימה, עו"ד פנחסי, הייתה זו: **"אני אומרת כי הבקשה של חברי שהוא מרגיש לא טוב, אני אין לי עמדה לזה. מה שבית המשפט יראה לנכון. מקובל עלי, אם חברי מרגיש לא טוב, לדחות או להמשיך. חברי הוא זה שחוקר. אני רק יושבת פה"** (שם, שורות 7-9).

בעקבות זאת, החלטתי (שם, עמ' 207, שורות 13-15):

"מאחר ועורך דין עזרא אומר שאיננו מרגיש טוב, ובא כוח המדינה, בהגינותה מאמינה לו, ולא רוצה לכפות עליו לחקור כשהוא מרגיש לא טוב, הדיון ייפסק עכשיו בשעה 21:44. וחקירתו הנגדית של העד תימשך בישיבה הבאה שהיא ב-4.2 בשעה 16. תודה רבה."

26. בבוקר 4.2.14, יום הדיון שנקבע לשעה 16:00, פנתה ב"כ המאשימה לבית המשפט בבקשה לבטל את הדיון, עקב העובדה כי הסנגור, עו"ד שאול עזרא, צריך להשתתף בהלווייה של דודו, שנפטר ערב קודם, ושעת ההלווייה נקבעה לשעה 15:00 (עמ' 208, 14-18). ב"כ המאשימה, עו"ד יפעת פנחסי, הודיעה, כי **"כאשר מדובר בעניין אישי אני מצטרפת לבקשת הסנגור"** (שם, שורות 19-20).

בהזדמנות זו, מסרה עו"ד פנחסי, כי לא ניתן היה להקדים את הדיון לאותו בוקר, עקב תיק הוכחות שהיה קבוע לעו"ד עזרא (הדיון בוטל עקב ההלווייה, כאמור) (שם, שורות 22-24).

כמו כן, ביקשה ב"כ המאשימה, עו"ד פנחסי, לבטל הדיון הקבוע ליום 12.2.14, עקב אירוע משפחתי שלה. היא מסרה כי הסנגור, עו"ד עזרא - מסכים לכך (עמ' 208, שורות 25-26). לעניין מועד אחר שהוצע על ידי בית המשפט - 18.2.14 - הסכימה לו (עמ' 209, שורות 1-7).

הנאשם הצהיר (עמ' 209, שורות 13-14): **"שוחחתי עם עורך הדין שאול עזרא, הסנגור שלי. הוא הסביר לי שהוא מבקש דחיה, בגלל ההלווייה של הדוד שלו. אני מסכים לדחייה. אני ער לכך שאני במעצר"**.

בהחלטתי, מאותו יום - ד אדר א תשע"ד (4.2.14) - לאחר ששלחתי תנחומים לסנגור על פטירת דודו, נעניתי לבקשת ביטול הדיון עקב ההלווייה, והסכמת הנאשם (פיסקאות 1-3 להחלטתי). קבעתי את המשך הדיון, ליום יח אדר א תשע"ד (18.2.14), שעה 11:00, **"עד סוף היום, כאשר באותו יום יישמעו יתר עדי התביעה והנאשם, ובעקבות זאת - סיכומים"** (פיסקה 4 סיפא).

27. ביום יח אדר א תשע"ד (18.2.14) התקיים דיון הוכחות נוסף, שבו העידו הר"מ:

א. המשך חקירה נגדית של פקד משה כן (עמ' 212-254). עו"ד פנחסי ביקשה לשאול את העד האם הרישומים בת/8/א הם כתב ידו (עמ' 254-255). על אף התנגדות הסנגור (עמ' 255-256), נתתי החלטה המאפשרת זאת (עמ' 256).

ב. לאחר מכן, היה דיון ביחס לקבלת קלטת שהכין ערן אופיר. ניתנה על ידי החלטה בעניין (עמ' 211-212, בפרוטוקול מוקלד).

ג. לאחר דיונים לאורך עמודים רבים בפרוטוקול (עמ' 263-267) בשאלה מי יעיד ומתי, העיד לבסוף השוטר רס"ר מזאין חנג'ר (עמ' 276-277, חקירה ראשית; עמ' 277-278, חקירה נגדית).

ד. העד הבא היה השוטר, רס"ר אלירן חי (עמ' 279-281, חקירה ראשית; עמ' 281-291, חקירה נגדית).

ה. בשלב זה, לאחר תום עדויות אנשי המשטרה, ביקשה ב"כ המאשימה, עו"ד יפעת פנחסי, לתקן את כתב האישום בדרך של הוספת עד משטרה נוסף, עיסאם סאלח, במקום העד, רס"ל ברוך דורון (עמ' 291 לפרוטוקול).

ו. ב"כ המדינה אמרה שאיננה יכולה להצהיר "אלה עדי", עד שלא יעיד אותו עד משטרה שיכול להעיד רק החל מ-24.2.2014 (עמ' 295, שורות 14-16 לפרוטוקול).

ז. לאחר התדיינות בין עורכי הדין ביחס למועדים מתאימים להמשך הדיונים, כדי לשמוע את יתרת עדי התביעה, הנאשם ושמיעת הסיכומים (ראה עמודים 295-296), ניתנה על ידי החלטה בזו הלשון, באותו יום, יח אב תשע"ד (18.2.2014) (עמ' 297-298 לפרוטוקול):

"הפרוטוקול ישקף את העובדה, כי בית המשפט עבר דף דף דף [של לוח השנה, על כל אחד מהתאריכים המוצעים] ולא נוח לעורכי הדין שעומדים בפני אף אחד מהמועדים האלה.

ולכן, המועד היחידי שהוסכם על דעת הצדדים הוא המועד הבא: יום חמישי ד' אדר ב' תשע"ד (6 במרץ 2014), החל משעה 9:30 ועד שעה 12:45, שזה יהיה השלב הראשון, שבו יישמע עד התביעה האחרון ועד ההגנה.

אם יתברר שלא נספיק, הדיונים יימשכו אחרי שעה 15:00, כאשר עורך דין עזרא יוכל לצאת להפסקה בין השעה 12:45 לבין השעה 14:30.

המזכירות תזמן את הנאשם באמצעות שבס.

עד 5 ימים לפני יום הדין, הגברת פנחסי [ב"כ המאשימה] תדאג לכך שכל המסמכים וכל התמלילים וכל התיעוד שלא היה, כולל: התקליטור של דוח הזיהוי, כל המסמכים האלה יוגשו לעורך דין עזרא [ב"כ הנאשם] עם העתק אלי.

אם יתברר שמסמכים אלה לא הוגשו, ועורך דין עזרא יבוא ויגיד לי שביום 6 במרץ 2014, הוא לא יכול להמשיך את המשפט, אני ארשום את כל הדברים האלה.

אני נותן לך [ב"כ המאשימה] עכשיו מהיום עד ה - 6 במרץ כמעט 14 יום. 13 יום לגמור ולאסוף את כל הנתונים.

ז. לאחר שהוברר במהלך הדיון כי הקלטת של מסדר הזיהוי לא הועברה לסנגור, ולדברי ב"כ המאשימה, עו"ד פנחסי, קלטת זו לא נמצאת, אמרתי את הדברים הבאים במהלך הדיון (אם כי פורמלית הם לא נוסחו כהחלטה), כדלקמן (עמ' 298, שורות 20-26 לפרוטוקול):

"אם יש צורך, אני אומר את זה בצורה מפורשת. אם יגיע למסקנה מפקד המחוז או המפכ"ל שיש למנות קצין חוקר איפה המסמך הזה נמצא, ימונה קצין חוקר, ותוך שלושה ימים אני אקבל את הדוח שלו. אני לוקח את זה ברצינות הכי גמורה, כמו שאת לא חושבת את זה. לא יכול להיות דבר שאדם עושים לו דוח של מתלוננת על זה שהוא חשוד בשוד ובסוף אין לנו את התיעוד הזה".

ח. לאחר מכן, ביקש ב"כ הנאשם כי המדינה תנסה לעשות מאמץ למצוא את מי שהסיע את העדה הגב' אביטל בס, בשבת, 6.4.2014, מביתה שבפסגת זאב לתחנת המשטרה, באמצעות ג'יפ, כפי שהעיד אחד העדים (עמ' 299-302 לפרוטוקול).

28. ביום יט אדר א תשע"ד (19.2.2014), ניתנה על ידי בית המשפט העליון החלטה בבש"פ 1156/14, בעניינו של הנאשם, שבה הוארך מעצרו ב-30 יום, החל מיום 25.2.2014, או עד למתן פסק הדין בתיק שבפניי, לפי המוקדם (פיסקה 11 להחלטה).

באותה החלטה, מוזכרים ההליכים שהיו בתיק, תוך התייחסות גם לדיון שהיה יום קודם לכן, 18.2.2014 (כפי שתואר בפיסקה 27 לעיל), ואף נאמר כי נקבע דיון נוסף ליום 6.3.2014 לכל היום.

על אף התיאור של מאמצי למצוא תאריך מתאים הנוח לצדדים, ועל אף העובדה כי התקיימו ישיבות בשעות אחר הצהריים והערב, הכל כמפורט לעיל, בית המשפט העליון מזכיר את החלטתו הקודמת בבש"פ 8863/13, שניתנה על ידי שופט אחר, אך מציין כי "קצב התקדמות התיק העיקרי עדיין רחוק מלהשביע רצון" (פיסקה 10 להחלטה).

דברים אלה, כפי שנכתבו, אינם משקפים את המאמץ הרב שהושקע בתיק זה, כולל, כאמור, קיום ישיבות בשעות אחר הצהריים והערב; וראה על כך גם את האמור בפיסקה 30 להלן.

29. הישיבה האחרונה בתיק זה התקיימה ביום ד אדר ב תשע"ד (6.3.2014), שבו נשמעו עדים אלה:

א. השוטר רס"ל דורון ברוך (עמ' 305-308, חקירה ראשית; עמ' 309-321, חקירה נגדית).

ב. לאחר מכן, בהסכמה, הוגש דיסק של חומר מצולם, ובעקבותיו הודיעה המדינה "אלו עדי"

(עמ' 329 לפרוטוקול).

ג. הנאשם העיד (עמ' 330-343, חקירה ראשית; עמ' 343-412, חקירה נגדית; עמ' 412-413, חקירה חוזרת).

לאחר מכן, היו סיכומי הצדדים (סיכומי המדינה, עמ' 412-437; סיכומי הנאשם, עמ' 437-454).

הישיבה באותו יום, שהחלה בשעה 11:00 לערך, עם הפסקה, הסתיימה בשעות הערב, בשעה 19:30 לערך.

30. במהלך פרק זה, הזכרתי שתי החלטות של בית המשפט העליון בבש"פ 8863/13 ובבש"פ 1156/14.

ברצוני לציין, כי החלטות אלה הינן מכוח סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. מבחינה זו, הן בגדר "המשך" של דיון של שופט המעצרים, ואינן חלק ממנגנון הערעור על החלטות ופסקי דין של השופט הדין בתיק העיקרי.

לפיכך, כפי ששופט המעצרים מבסס את החלטתו על קיום ראיות לכאורה, עילות המעצר ומידת הסיכון של הנאשם, כאשר הוא נעזר בתסקירי מעצר, כך גם פועל בית המשפט העליון לאחר תום תשעת חודשי המעצר שהם בסמכות הערכאה הדיונית (כאמור בסעיף 61 לחוק הנ"ל).

כאשר פועל בית המשפט העליון, עת הוא דן בבקשה לפי סעיף 62 לחוק האמור, מביא הוא בחשבון גם את קצב התקדמות הדיון בתיק העיקרי. אולם, אין בפניו ערר או ערעור על החלטות שלי. הוא ניזון, במרבית המקרים, מנתונים שהוא מקבל מב"כ הצדדים, שהם בגדר "כלי שני" (הסנגור, שבדרך כלל מופיע בתיק שבפניי) או "כלי שלישי" (ב"כ המדינה, המופיע בבקשות כאלה בבית המשפט העליון, אינו ב"כ המאשימה שבפניי אלא נציג פרקליטות המדינה והוא ניזון, מב"כ המאשימה המופיע בפניי, שהוא עצמו "הכלי השני").

בנסיבות אלה, נוצר מצב, כפי שפורט לעיל, כי הנתונים שהובאו בפני בית המשפט העליון לא היו מלאים ולא היו מדויקים, דבר שהביא למסקנות או קביעות או ניסוחים שאינם תואמים את המצב לאשורו.

בדרך כלל, בית המשפט המחוזי כותב את פסק דינו, מנמק אותו, ופסק הדין חשוף לביקורת שיפוטית של בית המשפט העליון. כאשר ערעור מתקבל במלואו או בחלקו, בית המשפט המחוזי מקבל את הדברים בהכנעה, שכן זו מערכת בתי המשפט המבוססת על היררכיה. כפי שביטוי משפט השלום מקבל את פסקי דיניו, כאשר אנו יושבים עליו בערעור, כך אנו מקבלים את פסקי הדין של בית המשפט העליון.

לא כן, במצב שבפנינו. אני לא כתבתי כל החלטה או פסק דין, ואף על פי כן, בית המשפט העליון התייחס לפעולות שיפוטיות שעשיתי בתיק, מבלי שניתנה לי הזדמנות להביע את אשר אירע.

בנסיבות אלה, לא נותרה לי כל ברירה אלא להעמיד דברים על מכונם, כדי שמי שקורא את שני הבש"פים, שהוזכרו לעיל, ובמקביל, יקרא את פסק דיני זה - שבו פרטתי באריכות לא מקובלת את ההליכים, ניסיונות תיאום המועדים, בקשות ביטול המועדים, וקיום דיונים עד שעות הלילה (ראה: פסקאות 29-5 לעיל) - יקבל תמונה בהירה, מלאה ומאוזנת.

הראיות - מבט על

31. שמות העדים שהעידו, הוזכרו לעיל, בפרק הקודם.

32. השוטרים העידו על הצילומים של מצלמות האבטחה ב"בנין כלל", על איסוף בגדים של הנאשם מביתו, המתאימים לבגדים שלבש בצילומים האמורים. כמו כן, העיד השוטר שהגיע לבית המתלוננת לאחר חטיפת הארנק. בנוסף לכך, העידה השוטרת כי המתלוננת לא זיהתה את הנאשם.

33. העד המרכזי בתיק הינו השוטר שחקר את הנאשם, ויצא עמו לשחזור, פקד משה כהן.

34. עדת תביעה, גב' אביטל בס, העידה על הבאתה למשטרה בשבת, 6.4.2013. בחקירתה הנגדית מסרה העדה דברים, שעליהם התבסס הסנגור, בהגנתו על מרשתו.

35. נציג חברת "סלקום" העיד על קליטת שיחות הטלפון של הנאשם, הן מאזור "בנין כלל" והן מאזור הסמוך למקום מגורי המתלוננת.

36. כפי שנאמר לעיל, העידה גם המתלוננת, ומסרה פרטים מלאים על האירוע של חטיפת התיק שלה, והפלתה לרצפה.

37. מטעם ההגנה, העיד הנאשם בלבד.

38. במסגרת הדיונים, הוגשו המוצגים הבאים:

1/ ת - דו"ח צפייה של ערן אופיר, מיום 17.03.13.

2/ ת - דו"ח צפייה שני, שהכותרת שלו דו"ח צפייה פעולה, נ.25311.

3/ ת - דיסק תיעוד המצלמות.

4/ ת - לוח צילומים, צילום נעלי הנאשם שנמצאו בבית זוגתו

5/ ת - פרטיכל מסדר זהוי

6/ ת - מזכר בעניין מסדר הזהוי

7/ ת - פלט של סלקום - מכשיר של הנאשם

8/ ת - פלט שיחות

8/ת א - פלט שיחות

8/ת ב - רשימה מוסדית

9/ ת - מפת קניון הפעמון

10/ ת - מפת כיכר החרות

11/ ת - מפת דרך חברון, פינת עין גדי

- 12/ת - מפת צומת הקניונים
- 13/ת - מפת שוק הבוכרים
- 14/ת - מפה כוללת
- 15/ת - חקירת החשוד מיום 2.4.13, שעה 13:06
- 16/ת - חקירת החשוד מיום 5.4.13, שעה 10:48
- 17/ת - חקירת החשוד מיום 6.4.13, שעה 11:27
- 18/ת - דו"ח תשאול מה-6.4.13
- 19/ת - חקירת החשוד מיום 6.4.13 שעה 14:30
- 20/ת - דיסק השחזור
- 20/תא - תמלול השחזור
- 20/ת - חקירת חשוד מיום 1.4.13 שעה 01:04
- 21/ת - דו"ח פעולה, זכ"ד תפיסה וסימון
- 22/ת - דו"ח תפיסה מיום 2.4.13 שעה 16:36
- 23/ת - דו"ח תפיסה מיום 2.4.13 שעה 17:15
- 24/ת - בקשה להוצאת צו חיפוש
- 25/ת - בקשה להוצאות צו חיפוש
- 26/ת - הודעת המתלוננת מיום 11.3.13, שעה 14:58
- 27/ת - הודעת המתלוננת מיום 21.3.13
- 28/ת - הודעת המתלוננת מיום 3.4.13
- 29/ת - הודעה של עד שלא יכול להתייצב לדיון
- 30-ת - דו"ח פעולה

דין

39. לאחר שסקרתי את הראיות, הכוללות 30 ראיות חפציות, שהינן תקליטורים, הודאות וזכ"דים, וכן את העדויות של העדים שהופיעו בפניי, כולל: עדות הנאשם, ניצבת בפני תמונה ראייתית, שעל בסיסה טענו ב"כ הצדדים את טענותיהם, שיובאו, בתמצית, להלן.

תמצית טענות המאשימה

40. ב"כ המאשימה, עו"ד יפעת פנחסי, בטעוניה המפורטים בשלב הסיכומים, סבורה הייתה, כי ניתן להוכיח את עבירת השוד המיוחסת לנאשם, מכוח הראיות המצטברות הבאות:
 (א) נוכחותו של הנאשם בבניין "כלל", כאשר הייתה שם המתלוננת.
 (ב) הימצאותו של הנאשם באזור מקום השוד, ברחוב, על פי הפלאפון שלו.
 (ג) הודאת הנאשם, ת/18 ו-ת/19.
 (ד) דו"ח ההצבעה ת/20, והתמליל של דו"ח ההצבעה ת/20(א).
 (ה) לכל אלה, יש להוסיף את המידע המיוחד שיש לנאשם ביחס לשוד (פרטים מוכמנים).
 (ו) שקריו של הנאשם.

תמצית טענות הנאשם

41. הסנגור המלומד, עו"ד שאול עזרא, כפי שהציג את הדברים בסיכומיו, סבור, כי יש לזכות את מרשו, מטעמים אלה:

- (א) לא הוכח זיהוי הנאשם על ידי המתלוננת.
 - (ב) הדברים שמסר הנאשם בהודאותיו במשטרה, ת/18 ו-ת/19, היו שלא כדין, בשל היותם כתוצאה מהבטחות ופיתויים שניתנו על ידי פקד כהן, שהם בגדר הבטחה קונקרטיית.
- עמוד 15

(ג)

הנאשם בדו"ח ההצבעה, הובל על ידי פקד כהן.

(ד)

כל הראיות האחרות, יש להן משמעות שולית ביותר, ולבטח אינם יכולים להוכיח כי הנאשם ביצע את עבירת השוד, המיוחסת לו.

התפתחות גרסת הנאשם והודאתו

42. תחילה, יש להבין, כיצד נעצר הנאשם.

43. בשלב ראשון, אנשי המשטרה שמעו מן המתלוננת כי היא הייתה בחנות ב"בניין כלל", שם מכרה את תכשיטיה, וקיבלה תמורתם את הסכום של שבעת אלפים ומאתיים ₪, שהיו בתיקה.

44. העד הראשון, רב סמל אופיר ערן, הוציא את סרטי הצילום של מצלמות האבטחה של חנויות ש"בבניין כלל" (לאחר שפנה לחנויות השונות וקיבל את הסכמתן - ת/1 ו-ת/2), למד אותן לעומקן, והפיק מהן מידע, אותו מסר לגורמים מודיעיניים במשטרה, שזיהו את הנאשם בצילומים הללו. בעקבות כך, נעצר הנאשם.

45. הנאשם, לאורך עדותו במשטרה, טען כי אינו קשור כלל לעניין השוד.

46. גרסתו של הנאשם, התפתחה משלב לשלב. תחילה, הכחיש כל קשר וכל זיקה ל"בניין כלל" עצמו ולתמונות שהיו שם.

47. חקירתו הראשונה הייתה ביום 1.4.13 שעה 01:04. הוא ביקש להתייעץ עם עו"ד, ואכן עו"ד לאה צמל הגיעה לתחנה בשעה 02:14 ושוחחה עם הנאשם עד 02:40. הנאשם בהודעתו (ת/20) הכחיש כל קשר לחשדות. אישר שיטן פעם ברחובות ופעם אצל חברתו אביטל בס (שם, שורות 31-36) הוא אישר שמסתובב במרכז העיר (שם, שורות 43-44) והכחיש כל קשר לשוד הזקנה (שם, שורות 78-79).

48. בחקירתו השנייה, מיום 2.4.13, שעה 13:06 (ת/15), לאחר שהוזהר, ביקש להתייעץ עם עורך דין. התייעצות התקיימה בשעות 13:13 עד 14:10 (ת/15, שורות 6-7). בחקירתו לא הסביר היכן הבגדים, שעליהם נשאל (הבגדים שהיו על גופו בעת הצילומים) ותשובותיו היו מתחמקות (ת/15, שורות 10-20), אף כי הודה שהוא לובש בגדים של הילדים של החברה שלו (שם, שורות 20-26).

כאשר נשאל על תצלומים שבהם נראה קונה בחנות במרכז כלל, הוא אומר שזה לא הוא (שם, שורות 108-117). כאשר נשאל הנאשם, על קניה שביצע בחנות ספציפית, הוא אינו זוכר היכן החנות (שם, שורות 118-127), ובתשובה לשאלה האם הוא זה אשר מופיע בסרטון, או לא, הוא עונה (שם, שורה 129): **"יכול להיות שכן ויכול להיות שלא"**. ביחס לתמונות או צילומים אחרים, תשובתו היא: **"אולי, יש דמיון"** (שם, שורה 132), ובשורה 140, כשרואה סרטון, אומר: **"אם זה אני בכלל"**. הנאשם מאשר, בחקירה הנ"ל, כי הוא הולך לאזור בנין כלל, כי לדבריו, שם הוא מטפל בענייני סיוע לשכר דירה, במקום הקרוי "מתן חן", בקומה 1 של בנין כלל (שם, שורות 61-62).

כמו כן, בתשובה לשאלה האם נסע באוטובוס קו 75, אמר הנאשם שנסע לתלפיות (צומת הבנקים, מקום השוד, הוא בתלפיות), כמה פעמים, ל"יד חרוצים", **"יש שם מקום שמטפל באסירים משוחררים בקומה שניה"** (שם, שורה 146).

כאשר נשאל: **"למה עקבת אחרי הבחורה, סליחה הזקנה"** (שם, שורה 153), תשובתו היא זו (שם, שורה 14): **"לא עקבתי אחרי אף אחד"**.

49. בחקירתו השלישית, מיום 5.4.13, שעה 10:48 (ת/16), שהתקיימה לאחר שלמשטרה היה מידע על בגדים ועל זיהויו בסרטונים על ידי גרושתו, הגב' אביטל בס, לא היה לנאשם הסבר מדוע לא ענה נכון על נעליו, שנמצאו בביתה (ת/16, שורות 9-3).

כאשר הוסבר לנאשם, על ידי החוקר המשטרתי, כי הוא זוהה בסרטונים, אמר הנאשם: **"אין לי מה**

להגיד, יש לי את הסיבות שלי" (שם, שורה 31). בהמשך, הסביר הנאשם, שיאמר את מה שיש לו להגיד, בבית המשפט (שם, שורה 33 ושורה 36).

בהמשך החקירה, לאחר שאישר שיש לו יחסים עם גרושתו, אביטל בס, המאפשרת לו לישון בביתה וכלשונו "היא עושה לי טובה" (שורה 38), נותנת לו לראות את הילד ולפעמים מכבסת לו בגדים (שם, שורה 39), עומת הנאשם, עם כך שמי שזיהתה אותו בסרטונים היא אביטל בס, והאם יש לו מה לומר על כך (שם, שורות 57-58). תשובתו היא: "אין לי מה לומר" (שורה 59); ובהמשך: "אין לי מה להגיד על זה, יש לי את הסיבות שלי ובבית המשפט אומר אותם, מה עשיתי באזור זה, באזור העיר" (שם, שורות 62-63).

בשלב יותר מאוחר, כשנשאל הנאשם, שוב ושוב, על קניית הפחית בחנות, ולאחר שהבין שלא חושדים בו שפרץ את החנות בגלל טביעות אצבעותיו שם, הוא אישר שהוא מזהה את עצמו בצילומים (שם, שורה 78), וממשיך לטעון כי היה באזור לצורך הגעתו ל"מתן חן" (שם, שורה 80), אך לא זכר אם היה בקיוסק שבו קנה את הפחית, כפי שצולם בסרטון, לפני שהלך ל"מתן חן" או אחר כך (שם, שורה 99).

בהמשך, כאשר נשאל הנאשם, על מה שעשה באותו יום, סרב לענות, והחוקר מציין כי "מבחינתו המסך נפל" ואינו מוכן עוד להיחקר" (שם, שורות 101-102).

אחר כך, הוסיף ואישר הנאשם, בתשובה לשאלות, כי שתה באותו יום אלכוהול - מסוג בירות וודקות - בכמות שאינו זוכר (שם, שורות 110-117).

50. כאמור, לאחר שעומת הנאשם עם בגדיו שמופיעים בצילומים, תוך השוואה עם בגדים שהוא קיבל מאביטל ומילדיה, הודה, לבסוף, הנאשם, כי הוא זה המופיע בצילומים ב"בנין כלל", אך טען כי הוא מופיע רק בחנות, שם רכש משקאות, ולא בצילום ליד חנות התכשיטים.

51. זו עמדתו, גם בעדות בפניי (עמ' 366-371).

אומנם, בבית המשפט, תחילה, התחמק מלענות, אך כשנשאל עלי יד בית המשפט, אישר כי אם אביטל אומרת שהוא מי שמופיע בתצלום, הוא מאשר זאת (עמ' 368, שורות 28-30).

לאחר מכן, ענה, באופן שוטף כי הוא מאשר שהוא המופיע בצילומים של קניית הפחית, הן על יד המקרר והן מול הקופאית (עמ' 369, לכל אורך העמוד).

כאשר הוצגו בפני הנאשם התמונות של האיש ההולך עם אותם בגדים, ליד חנות התכשיטים, שם הייתה המתלוננת (הראש לא נראה בצילומים), הכחיש הנאשם כי זה הוא (עמ' 371, שורה 18).

כמו כן, הכחיש הנאשם שראה את המתלוננת ליד תחנת האוטובוס, על אף ששם יש צילום נוסף שלו (עמ' 371, שורות 26-31).

52. בשבת, 06.04.13, בעדות הראשונה, משעה 11:27 (ת/17), הוא ממשיך להכחיש את הדברים, ומספר שב"בנין כלל" הוא היה לצורך הימצאות ב"מתן חן", לבקש סיוע בשכר דירה (ת/17, שורות 4-5).

לאחר מכן, הוא מספר ששתה אלכוהול ונסע, והוא לא זוכר היכן היה, פרט לכך שאישר את עצמו בסרטון, כמי שקנה את הבירה במקרר (שם, שורה 14).

בהמשך, כאשר נזכר כאילו הגיע ל"יד חרוצים", סיפר שהגיע באוטובוס, איננו זוכר את מספר האוטובוס, איננו זוכר היכן ירד, ואיננו זוכר איפה ישב באוטובוס (הכל באותו ת/17, שורות 20-37).

כמו כן, בגלל ערפול, לפי דבריו, אינו זוכר את מסלול הנסיעה והיה שיכור (שם, שורות 38-39 ושורה 43).

לדבריו, כאשר הגיע באוטובוס ל"יד חרוצים", הבין שלא יוכל להתקבל לאותו מקום שאליו רצה להגיע, שזה מקום שמטפלים בו באסירים, ואז הוא נרדם באיזו גינה, והוא לא זוכר היכן היא (שם, שורה 72).

לדבריו, חזר משם לפסגת זאב בטרמפ (שם, שורות 77-80). גם את פרטי הטרמפ, ומי הסיע אותו, איננו זוכר (שם, עד שורה 92).

לכל האורך, בכל פעם כאשר נשאל נקודה מסוימת, והוא מרגיש שאין לו תשובה לעניין, הוא איננו

זוכר. כך, למשל, איננו זוכר את מקום הגינה שבה נרדם (שורות 106-107); כאשר הוצע לו שייסע לתלפיות, ויראה לחוקר היכן הוא נרדם, הנאשם אומר שאין לו מושג (שורות 110, 111); גם מתי התעורר מהירדמותו בגינה, איננו זוכר, ואפילו איננו יודע אם זה היה חושך או יום (שורות 137-146). מצד אחד, הוא מתאר שהוא היה שיכור; מצד שני, הוא טוען שהוא היה מסוגל לרוץ; אין לו הסבר לגבי הסתירה בין הדברים (שם, שורות 149-158).

כאשר הבין הנאשם, שהוא נשאל לגבי יכולתו לדבר בטלפון ואיכון הטלפון, גם בעניין זה איננו זוכר (ראה שורות 159-162).

בכל פעם שנשאל לגבי מקום הימצאותו בשכונת תלפיות, כולל: מסלול הנסיעה ומקום ההירדמות, אומר שאיננו זוכר, הוא היה "סטלן", הוא ישן והשתכר, והכל כמפורט שם בשורות 165-186. כאשר נשאל שאלות קונקרטיים לגבי הטלפון, והקשר שלו עם אביטל, גם פה איננו זוכר. אינני רואה צורך להמשיך ולעקוב ולפרט את כל הדברים שהיו לאורך כל החקירה, ת/17.

השינוי היה במסגרת ת/18. 53

ת/18 הינו זיכרון דברים, שנכתב על ידי פקד משה כהן, באותו יום שבת, 06.04.13, ללא ציון השעה המדויקת.

באותו זכ"ד, ת/18, מתואר המצב הבא:

"לאחר חקירתו של החשוד עמיאל ביארי, ובזמן שהוא קורא וחותם על עדותו, אמרתי לחשוד כי הוא זקוק לגמילה, וכי הוא מבצע את מעשיו כשהוא שיכור והוא זקוק לעזרה. החשוד החל לדמוע בעיניו, ואמר לי שאני צודק, והוא כל החיים זקוק לעזרה, ואף אחד לא עוזר לו, אך הוא תמיד רצה ללכת לגמילה כדי להשתנות ולהיות אדם טוב יותר. אמרתי לו שזאת ההזדמנות שלו להביע חרטה על מעשיו, ולהודות במיוחס לו, ולצאת לדרך חדשה, וכי אם הוא ימשיך במצב הזה, הוא יחזור על מעשיו כל הזמן ותמיד יהיה בבתי כלא, גם אם ישתחרר. החשוד אמר לי שהוא מבקש לדבר עם בת זוגתו לשעבר, וכי היא תמיד, וכי היא תמיד ניסתה לשכנע אותו ללכת לגמילה והוא אף פעם לא ענה לבקשותיה, וכי הוא רוצה להגיד לה כי עכשיו הוא מתכוון, או מתכוון להשתנות. החשוד אף אמר לי, כי הוא רוצה להודות במיוחס לו, להביע חרטה וכי הוא מוכן ללמ [מילה לא ברורה], לספר על מעשיו, והעיקר בשבילו, כי הוא יהיה בגמילה ויפסיק לשתות. לאחר דבריו של החשוד, התקשרתי לבת זוגתו של עמיאל החשוד, ואמרתי לה שהוא מוסר, להגיד לה שהוא מצטער על מעשיו, וכי הוא רוצה ללכת לגמילה והוא מתכוון לשלם על מעשיו, וכי הוא צריך שהיא תהיה תומכת בו. לאחר השיחה, ביקש ממני החשוד כי אדאג לו לראות את ילדו. ביקשתי מאביטל בת זוגתו של החשוד, שאם תוכל להביא איתה את הילד המשותף של השניים, וכי החשוד רוצה לבקש ממנה סליחה ולתת לילד נשיקה. אביטל מסרה לי, כי היא מוכנה להגיע לתחנה ולשמוע את דבריו של החשוד, וכי היא לא יודעת אם היא תוכל להביא עימה את הילד המשותף של השניים, אך היא תעשה מאמצים. לאחר השיחה בטלפון עם אביטל, החשוד אמר לי שהוא מבקש להודות במעשיו. לאחר מכן, החשוד נחקר והודה במיוחס לו (ראה חקירה של החשוד מיום 06/04/13), חקירה מספר 2 (אצלנו סומן הדבר, ת/19). בסיום החקירה של החשוד, הובלתי את החשוד, ביחד עם החוקר תומר מונסונגו, וטכנאי הזיהוי רביב כספי לשחזור, הובלה והצבעה בהסכמתו. החשוד הוביל אותנו אל עבר רחוב ..., שם הצביע על חנייה, ומעבר לכיוון חדר המדרגות, שם שדד את המתלוננת. יצאנו מהרכב, והחשוד הוביל אותנו אל גרם המדרגות, שם סיפר כי חלף על פני האישה המבוגרת בגרם המדרגות ולאחר מכן ירד חזרה לעברה, וכך חטף לה את התיק. לאחר מכן

עמוד 18

מסר, כי בא עם התיק לכיוון רחוב דרך חברון, עלה לכיוון רחוב שלום יהודה ומשם לרחוב עין צורים, שם הצביע על גינה ציבורית, ובה החביא את התיק. לדבריו, תוך שהוא לוקח מהתיק את הכסף ומשאיר את התיק עצמו במקום. בהפסקה שערכתי, לא מצאתי את התיק, ושאר הפרטים שנלקחו מהאישה. לאחר מכן סיימנו את השחזור, וחזרנו לתחנת עוז".

54. הודאת החשוד הבאה, שהיא ת/19, נכתבה ביום 06.04.13, שעה 14:30. מקובל על כולם, כי ת/17, שהיא ההכחשה של הדברים באותו יום 06.04.13, התחילה ב-11:27, והסתיימה בשעה 13:42 (על פירוט תוכן ת/17, ראה: פסקה 52 לעיל).
55. לפיכך, פער הזמן בין סיום ההודאה הראשונה של אותו יום, ת/17, בשעה 13:27, שבה הוא הכחיש את הדברים, לבין תחילת ההודאה השנייה, בשעה 14:30, ת/19, שבה הוא הודה, מוסבר ב"גישור", ב-ת/18, שצוטט במלואו בפסקה 53 לעיל.
56. ב-ת/19 מסביר הנאשם את המעשים שעשה, והודה בהם, באופן הבא. הוא מאשר שביום 11.03.13 - הוא יום השוד - היה ב"מתן חן", היה שתי ולא היה לו שום כוונה לעשות פשע. אבל, הוא הסתכל וראה אצל מישהי שטרות כסף, הלך וקנה בירה, וחיכה ליד אוטובוס, עלה אחריה לתלפיות, נכנס לחדר המדרגות וחטף לה את התיק (ת/19, שורות 1-3).
- לדבריו, אחר כך הלך מן המקום, נסע לתל אביב, עיין קריסטל, ובא לו למות (שם, שורות 3-4). בהמשך מתאר הנאשם כי הוא חזר לירושלים, כמו מת, והלך, ולא ראה לא את בת הזוג ולא את הילד (שם, שורות 4-5).
- כאשר נשאל הנאשם (שם, שורה 6), איפה הוא ראה את האישה ששדד, ענה (שורה 7): "**בחנות זהב, זה היה הפעם הראשונה שראיתי אותה. ראיתי כסף וננעלתי. קניתי בירה, והיא הלכה לכיוון תחנת האוטובוס. עליתי אחריה, היא ירדה ואני חושב מקדימה, ואני ישבתי מאחורה בסוף**" (כבר עכשיו ראוי לציין, שעניין הישיבה באוטובוס, כשהמתלוננת מקדימה והוא יושב מאחור, מזכרת גם בהמשך, בהקשר לכך שהמתלוננת מאשרת שישיבה מקדימה).
- כאשר נשאל הנאשם, איך ידע באיזה תחנה לרדת, השיב, כי תחילה ירדה המתלוננת והוא ירד אחריה, הוא ראה שהיא יורדת מהדלת הקדמית, והוא ירד מהדלת האחורית (שם, שורות 10-11).
- תיאור השוד על פי מילותיו של הנאשם היה זה (שם, שורה 13): "**הלכתי אחריה לחדר המדרגות איפה שהיא גרה, וחטפתי לה את התיק, וברחתי**".
- כאשר נשאל מה היה בתיק שחטף ממנה, השיב הנאשם (שם, שורה 15): "**איזה ששת אלפים, שבעת אלפים שקל, לקחתי את הכסף, זרקתי את התיק, לא עניין אותי**".
- כאשר נשאל איפה הוא זרק את התיק, השיב: "**כמה בניינים ליד הבית שלה, יש גינה ציבורית וזרקתי את התיק**" (שם, שורה 17).
- לגבי הצבע של התיק, אמר שאיננו זוכר בדיוק, והוא חושב שהוא חום (שורות 18-19).
- פרט חשוב נוסף, שבעיני ב"כ המדינה הוא פרט מוכמן, הוא הנושא הבא: בשורה 20 נשאל, האם דיבר איתה כשחטף לה את התיק, השיב: "**שאלתי אותה אם היא צריכה עזרה**". כאשר נשאל על ידי החוקר: "**מה היא אמרה לך?**" תשובתו הייתה: "**אני חושב שהיא אמרה לי שלא**" (שורות 21-23).
- כפי שהערתי לעיל, עניין זה של השיחה בין הנאשם לבין המתלוננת, מופיע גם בעדותה של המתלוננת, דבר שהוא לא שגרתי, והוא, בעיני המדינה, פרט מוכמן נוסף.
- כאשר נשאל הנאשם, מה לבש באותו יום, השיב (שורה 33): "**מה שהייתי מצולם בקיוסק**", דהיינו: אותם בגדים שמצולמים בקיוסק, כאשר הבגדים האלה, אותם הוא זרק (שורה 35). כאשר נשאל מדוע עשה כן, הסביר, בגלל שהבגדים היו קרועים (שם, שורה 37).

בהמשך לתיאור השוד, מזכיר הנאשם כי כאשר חטף את הארנק מאת המתלוננת, הוא שמע אותה צועקת (ת/19, שורה 39).

אשר לתכולת התיק שנשדד, מספר הנאשם (שם, שורות 41-43): **"פתחתי את התיק בגינה באחד הבניינים, ראיתי את הכסף בפנים, זה היה שטרות של מאתיים ₪, אני חושב בחבילה, מקופלים עם גומיה. אני חושב שהיה נייר על זה, שלא התייחסתי אליו, היה רשום עליו משהו, ואני זרקתי את זה"** (גם עניין זה, הינו פרט מוכמן, שכן הדבר מופיע גם בעדות המתלוננת).

הנאשם מאשר שראה את המתלוננת פעם ראשונה בדוידקה, שראה אותה **"יוצאת מהחנות עם שטרות ביד וזהו"** (שורה 53). אז, חיכה וראה לאן היא הולכת (שורה 55).

כאשר נשאל הנאשם, מדוע דווקא שדד את האישה הזאת (בשורה 56), השיב בפשטות: **"כי ראיתי כסף"** (שורה 57).

לדבריו, בזמן ששדד את הזקנה, היה שתוי, בכך ששתה בירות ווודקה, והוא מפרט את השתייה בעצמה (שם, שורות 62-68).

הנאשם הביע נכונות להראות איפה זרק את התיק (שורות 69-70).

כאשר נשאל בשאלה האחת לפני אחרונה, האם יש לך מה להוסיף? אמר את הדברים הבאים, (שם, שורות 72-74):

"מצטער ומביע חרטה, מתבייש בעצמי, מתבייש במעשים שלי וכמו שאתה אומר אני רוצה שישלחו אותי למקום שמטפלים בי וכשאני אצא אני אהיה אבא יותר טוב לילד שלי ולאשה שלי ושבאמת יטפלו בי ולא כמו עכשיו שאני יושב רחובות ואף אחד לא אכפת לו מכלום אם אני חי או מת".

לאחר הערת החוקר: החשוד ממרר בבכי, ממשיך הנאשם ואומר (שם, שורות 75-77):

"אני חושב על זה מתייבש אהו שרמוטה בא לי לדפוק את הראש בקיר..."

ש. במה אתה מתבייש?

ת. במעשים האלו, במעשה הזה, כשאני שותה אני נהיה בן אדם אחר".

57. הודאה זו של המתלונן, היא אחד מהראיות המרכזיות של המדינה.

אחרי עיון בהודאות במשטרה, וגם לאחר ששמעתי את הנאשם בפני, נראה לי שהדברים שנכתבו בת/19, משקפים את אשר אירע, ובמיוחד כאשר הדבר מקבל אישוש וחיזוק מדו"ח ההובלה והצבעה, ת/20 והתמליל הוא ת/20(א), נושא שאליו אתייחס בפרק הבא.

דו"ח ההובלה והצבעה

58. כפי שעולה מהקלטת ומהתמליל, דו"ח ההובלה והצבעה התחיל במרחב מוריה, ביום 06.04.13, שעה 15:37, כאשר איש המשטרה משה כהן, יחד עם טכנאי זיהוי, חוקר תומר מוטלריב, אמר לנאשם (ת/20א, עמ' 1 בתחילתו):

"...ועמנואל ביארי, חשוד בחטיפת תיק ושוד מזקנה באזור תלפיות. אמיר טוביל אותנו עכשיו, אתה מכיר פה את המקום, נכון? טוביל אותנו. קודם כל, איפה שהיה אירוע בסדר? אתה נוסע, אתה אומר לי: ימין או שמאלה, תעצור, תמשיך, בסדר?"

59. בהמשך, גם רואים בקלטת וגם ניתן לראות את הדבר בתמליל, כי הנאשם הוא זה שמוליך, ואומר להיכן לנסוע.

60. בניגוד לטענת הנאשם, שנטענה לראשונה רק בדיון במסגרת עדותו (על כך, לא נשאל פקד משה כהן), כניסה למקום השוד, הייתה באופן הבא: האוטו נעצר, על פי דברי הנאשם, באזור צומת הבנקים, ואז רואים בניין, שבתוכו יש מגרש חנייה, והנאשם מוביל את פקד משה כהן, הוא נכנס לכניסה השנייה, שהיא הכניסה העמוקה יותר, שהיא לא על סף הכביש.

כבר בעניין זה אומר, כי אין לי ספק שלא הייתה פה שום הדרכה של פקד משה כהן. רק מי שהיה במקום ויודע

היכן הדבר היה - קרי: הנאשם - הוא זה אשר יכול להצביע על המקום.

61. כאשר הנאשם מסביר את כניסתו לחדר המדרגות, הוא נשאל (עמ' 2 למטה): **"מה היא עושה, היא עולה ואתה עולה לפני?"**, הנאשם אומר: **"לא, היא ירדה וירדתי"**. שואל אותו החוקר, פעם נוספת (שורה אחרונה של עמ' 2): **"לא, עוד פעם, היא נכנסה ראשונה?"**, והנאשם אומר (עמ' 3 למטה): **"כן"**, כשהוא מגיע אחריה, עלה למעלה, עקף אותה, וירד חזרה ואז מתואר המעשה השוד עצמו (שם, בעמ' 3).

62. בהמשך, השחזור נמשך דקות ארוכות, שבהן הנאשם מנסה למצוא את התיק, מתחת העצים בגינה פלונית ובגינה אלמונית, ולא נמצא התיק.

63. יש להדגיש, כי מדובר על דו"ח הובלה והצבעה, שנערך ביום 6.4.13, כחודש לאחר מעשה השוד עצמו, שהיה ביום 11.3.13.

64. הסנגור, עו"ד עזרא, טען, כי הנאשם לא הוזכר לפני דו"ח ההובלה וההצבעה, ולא ניתנה לו הזדמנות לשוחח עם עו"ד. מצד שני, אם מעיינים ב-ת/19, רואים כי נאמר לו במפורש, כי אינו חייב לומר דבר וכי מה שיאמר, ישמש כראייה נגדו. בת/19 עצמו, נשאל הנאשם האם הוא מוכן להראות איפה זרק את התיק, והוא עונה: **"אין לי בעיה עם זה"** (ת/19, שורה 70).

מידת ההשפעה בלתי הוגנת - הפגישה עם אביטל והבטחה בעניין הגמילה מאלכוהול

65. בפרק זה, ניסיתי לכלול שני נושאים שהסנגור קשר יחד, והם הדברים הבאים: האם הנאשם התוודה על השוד מרצונו הטוב והחופשי, או שעשה כן בגלל השפעת פקד משה כהן, שלא היה מוסמך להבטיח לו הבטחות, בעניין גמילה מאלכוהול, וזאת בשילוב או השאה, עם הבאת גרושתו אביטל למשטרה.

66. לכאורה, מדובר בשני תרגילי חקירה, שיש לבדוק את מידת חוקיותן מצד אחד, והצדקתם, מצד שני.

67. ברם, עיקר פרטי התשתית העובדתית הנטענת, בטיעוני הסנגור, נעדרת בראיות עצמן.

68. לעניין הבטחת פקד כהן, כי ישלח אותו לגמילה, אכן חזר ואמר זאת הנאשם בעדותו (ראה, למשל, עמ' 371, שורה 14; עמ' 377, שורה 27; עמ' 379, שורות 18-19).

69. לעניין הבאת אביטל בס, מזכיר זאת הנאשם (עמ' 378, שורות 14-15). אולם, כאשר נשאל לגבי עיתוי בואה, בקשר להודאתו, בצורה מפורשת (עמ' 378, שורה 20): **"אבל אם אני אומר לך שהיא לא באה לפני שהודית"**, עונה הנאשם (שם, שורות 21-22): **"אני עוד פעם, אני לא יודע מתי היא באה, לא באה אין לי, אני אומר לך, אני לא זוכר מה אכלתי אתמול בלילה. את מבינה, באמת אני לא זוכר מזה"**.

70. בשלב מאוחר בחקירה הנגדית של הנאשם, אמר כי פקד משה כהן נשבע בחיי הילד שלו, שהוא יעזור לנאשם. גם כשהוברר לו שאין לפקד משה כהן ילד, לא השפיע הדבר על הנאשם, והוא נשאר איתן בגירסתו (עמ' 382, שורות 27-28).

על עניין השבועה בחיי הילד של פקד משה כהן, חזר הנאשם לאחר מכן (עמ' 390, שורות 7-8 שם אמר: **"כי נשבע לי בילד שלו, בילדה שלו, דבר שהוא יקר"**).

למותר לציין, כי פקד משה כהן, שנחקר שעות רבות, לא נשאל על ידי הסנגור אפילו לא ברמז, על השבועה בחייו של בנו.

71. הנאשם עצמו נשאל, פעם ופעמיים, האם הוא יכול להצביע באופן מסודר, על השרשרת של האירועים, בין הודאתו הראשונה שבה הכחיש, והודאתו השנייה שבה הודה, פגישתו עם גרושתו אביטל ועם הילד, ודו"ח ההצבעה. העד, הנאשם, אמר שאינו יודע את סדר האירועים ואינו יכול להגיד באופן קונקרטי, מה קדם למה (ראה, למשל, עמ' 393, שורות 12-13? ומשם לאורך כל העמוד).

72. הסנגור המלומד, עו"ד שאול עזרא, טוען כי זו חלק מהמשימות שמוטלות על המדינה, להוכיח מה היה סדר האירועים (עמ' 448-449 לסיכומים). לשיטתו, גם אם מרשו אינו יודע את סדר הזמנים, וגם אם המדינה אינה יודעת את סדר הזמנים, עדיין, טענתו של הנאשם בדבר ההשפעה בלתי הוגנת - מוטלת

- על המדינה (שם, עמ' 449).
73. אינני סבור שב"כ המדינה, צריכה להוכיח את התשתית העובדתית לטענות הנאשם, לפיו יש פגם בגביית ההודאה. כאשר נאשם טוען במסגרת משפט זוטא, שהודאתו נגבתה בניגוד לסעיף 12 לפקודת הראיות, עליו להביא לפחות את התשתית העובדתית ולהראות קשר סיבתי, בין האמור בסעיף 12 לפקודת הראיות, לבין המעשים שאירעו.
74. בעניין משפטי זה, צודקת ב"כ המדינה, כי סעיף 12(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, יוצר זיקה או קשר סיבתי, בין שני הנושאים. וזה לשון הסעיף:
- "עדות על הודיית נאשם, כי עבר עבירה, תהיה קבילה, רק אם מביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה, ובית משפט ראה שההודיה הייתה חופשית ומרצון".**
75. מכאן עולה, כי עול הראייה הראשוני מוטל על התובע להוכיח, שההודאה ניתנה באופן חופשי ומרצון, וזה נעשה בעדותו המפורטת של פקד משה כהן, שהעיד שלוש פעמים לאורך שעות רבות.
76. לעומת זאת, כאשר טוען נאשם, שהוא מסר את הודאתו במשטרה, עקב הבטחות, עליו להוכיח לבית המשפט לפחות, לשיטתו, כי אכן קודם הייתה הבטחה, ובעקבותיה, או רק בגללה, הוא הודה בדבר שלא עשה.
77. בעניין אחרון זה, "שלא עשה", מדגישה ב"כ המדינה, עו"ד פנחסי, ויש טעם בדבריה, כי גם לפי שיטתו של נאשם, כל מה שהבטיח לו פקד משה כהן, הוא שיעזור לו בהליכי גמילה. לא נאמר בצורה קונקרטי, או בצורה של "תמורה", שאם יודה הנאשם - יקבל גמילה; ואם לא יודה - לא יקבל גמילה. דבר זה, אפילו הנאשם לא אמר בחקירתו.
78. רק בהמשך חקירתו, בעקבות הבנתו כי כאילו הדברים שלו שאמר לא מספיקים, ניסה לקשר בין שני הדברים, ורק בהמשך דבריו, אמר שהיה מוכן להודות אפילו באונס (עמ' 398, שורה 27).
79. מכלול הנתונים, כולל דברי הנאשם עצמו, אינם מגיעים לכדי פסול ההודאה.
80. לעניין הקשר בין הנאשם לבין אביטל ובנו, ראיתי לנכון לומר את הדברים הבאים: לא התברר עד תום מה מידת הקשר בין הנאשם לבין גרושתו וילדם הקטן. הבנתי כי הנאשם לא שילם מזונות לילדו הקטן; הקשר בינו לבין גרושתו, הוא קשר רופף במידה רבה. גרושתו איננה רואה עצמה בת זוגו יותר.
81. ייתכן שהנאשם, סובייקטיבית, לאחר שנשאר כמעט בודד בעולם, כשהוא שיכור ואלכוהוליסט (על פי הודאתו), מחפש חום ואהבה, או קשר עם גרושתו; אך, למיטב הבנתי, אין מדובר ביחס דו צדדי.
82. גם לגבי בנו התינוק, הוא העיד במפורש, שהוא לא קונה לו מתנות, וכפי שאמרת, גם לא שילם לו מזונות.
83. יכול להיות, שכאשר אדם נמצא במעצר, הוא רוצה לחבק את הילד ולנשק אותו. ברם, גם הנאשם עצמו העיד, שכאשר הילד בא באותה שבת אחרי הצהריים או בערב לבית המעצר, הילד התחיל לבכות, וכאשר הילד בכה, הנאשם אפילו לא חיבק ולא הרים אותו.
- ואכן, גם הנימוק של סינגור, לפיו אם הנאשם יראה את הילד, הדבר ישפיע עליו להודות, הנימוק הזה נראה לא מתאים לסיטואציה, ולא מתאים ליחסים שבין הנאשם לבין בנו.
84. נכון, שאביטל בס, בעדותה, קשרה בין השניים ואמרה, שהובטח לו על ידי פקד משה כהן, שהוא יעבור תהליך גמילה. אבל, גם לפי דברי אביטל בס, עם כל קשייה בעברית מול אנגלית, קשה להסיק מעדותה, כאילו הנאשם קיבל הבטחה בפניה, הבטחה, לפיה, אם יודה - יקבל גמילה, ואם לא יודה, לא יקבל גמילה.
85. לאור כל האמור לעיל, לא ניתן לומר כי המעשים שמייחס הסנגור לפקד משה כהן, לפיהם הבטיח גמילה, דבר שאינו מוסמך להבטיח, וגרם לנאשם להודות בדבר שלא עשה, רק כדי לקבל טיפול גמילה, וגרם לנאשם להודות במה שלא עשה, רק כדי לראות את גרושתו ואת בנו, כל הטענות הללו, אינן מתקבלות על דעתי, אין להן תשתית ראייתית, ואין להם הצדקה בנסיבות.

86. גם אם יש משהו בתרגיל החקירה האמור, הרי שדו"ח ההובלה וההצבעה, "מקזז" את החשש האמור, שכן כאשר הנאשם הולך לאותו מקום שבו בוצע השוד, והוא מוסר פרטים מוכמנים, גם על השוד, גם על המקום, גם על השיחה שהייתה לו עם המתלוננת, דברים אלה יכול להעיד רק מי שנכח באירוע, ולא אדם שמוסר הודאת שווא (לעניין הפרטים המוכמנים, ראה להלן, בפיסקה 96 ואילך).

הודאת נאשם במשפט העברי

87. אין כאן המקום להאריך בעניין עמדת המשפט העברי ביחס להודאת הנאשם, והכלל "אין אדם משים עצמו רשע", וכדברי הרמב"ם, הלכות סנהדרין, פרק יח, הלכה ו: "גזירת הכתוב היא, שאין ממיתן בית דין ולא מלקין את האדם בהודאת פיו, אלא על פי שניים עדים". וראה על סוגיה זו, במפורט, את חיבורו המקיף של פרופ' אהרן קירשנבאום, הרשעה עצמית במשפט העברי: ההודאה בפלילים וההפלה העצמית בהלכה היהודית (ירושלים, תשס"ה-2004).

88. כאשר ניצב מול כלל משפטי זה, סיפור מקראי, לפיו יהושע בן נון הוציא להורג בסקילה ובשריפה את עכן, שמעל בשלל (ספר יהושע, פרק ז, פסוק כה), זאת על פי הודאתו (שם, פסוקים כ-כא), מסביר זאת הרמב"ם בכך: "הוראת שעה הייתה, או דין מלכות היה" (רמב"ם, שם, שם).

89. על כל פנים, יהושע פנה אל עכן (שאותו "גילו" על פי גורל), וביקש ממנו להודות, במילים אלה (ספר יהושע, פרק ז, פסוק יט): "ויאמר יהושע אל עכן בני שים נא כבוד לה' אלוקי ישראל ותן לו תודה והגד נא לי מה עשית אל תכחיד ממני". במילים "תן תודה" הכוונה, "התודה ואמור את עוונך, הודה באשמתך. ויש בלשון 'תודה' גם הודאה וגם וידוי" (יהודה קיל, דעת מקרא, יהושע, שם, עמ' נ).

90. כיצד שכנע יהושע את עכן להודות?

בתלמוד, מובאים דברי האמורא רבינא (תלמוד בבלי, מסכת סנהדרין, דף מג, עמ' ב:

"שחודי שחדיה במילי, כלום נבקש ממך אלא הודאה, תן לו תודה והיפטר מיד".

ורש"י, שם, ד"ה שחדיה במילי, מסביר:

"השחידו בשוחד דברים, עד שהודה. שכשאמר לו: 'תן תודה', סבור שאין מבקשים ממנו אלא הודאה, סבור ולא יהרגוהו".

91. בפועל, פרט להודאה, נערך חיפוש באוהלו של עכן, שם נמצא השלל, והדבר היווה נדבך נוסף להוכחת מעשהו של עכן. על החיפוש האמור ומשמעותו הנורמטיבית במשפט העברי, ראה מש"כ בב"ש 1153/02 מדינת ישראל נ' מיכאל אברג'יל (2002), פסמ"ח תשס"א (2), 728, בעמ' 761. כנראה, שאחת ממטרות דוח ההולכה וההצבעה - פרט לעצם התיאור של הנאשם את מעשה השוד - הייתה למצוא את התיק, ובכך יהווה הדבר ראיה נוספת, מסייעת, כפי שראינו בפרשת עכן, שבספר יהושע.

הודאת הנאשם - סיכום

92. אם "שוחד דברים" הוא לגיטימי, כפי שלמדנו מפרשת עכן, בהסברו של רבינא, כפי שפורש על ידי רש"י (ראה: פסקה 90 לעיל); לא כל שכן, שכן יש לנהוג במקרה שבפנינו.

93. אין כל רמז כאילו פקד משה כהן הבטיח לנאשם הקלה בעונש (אם כי זה תרגיל חקירתי ידוע, שלא נפסל), אלא רק אמר לו שיטפל בכך שילך לגמילה. בכך - אין פסול.

94. גם לפי פסק הדין שב"כ שני הצדדים הזכירו (ע"פ 9808/06 ירון סנקר נ' מדינת ישראל), לא ניתן לראות במה שאירע בתיק זה עילה לפסילת ההודאה. לא הייתה השאה של הנאשם. לא נאמר לו כי אם יודה - תהיה התוצאה א, ואם לא יודה - התוצאה תהיה ב.

גם הבאת אביטל והילד לא היו, מבחינת הסיבתיות, העילה להודאה, בהעדר ראיה שהן קדמו להודאה ולשחזור. לטעמי, גם אם היה כך מבחינה עובדתית, עדיין אנו מצויים בתחום הלגיטימי של החקירה, ולא מצאתי בכך עילה לפסול את ההודאה.

95. לכל אלה יש להוסיף, כאמור, את השחזור, שבו לא מצאתי כל פגם.

פרטים מוכמנים

96. ב"כ המאשימה, עו"ד פנחסי, הצביעה על מספר פרטים מוכמנים, שאכן מסייעים לתת אמון בגרסת הנאשם, כפי שהייתה ב-ת/19 ובדו"ח ההובלה והצבעה.
97. אתמצת אותם, בקצרה:
- א. הישיבה באוטובוס, הנאשם אישר שהיא ישבה בהתחלת האוטובוס והוא ישב מאחורה, דבר שמתאים לעדותה.
- ב. הנאשם ראה את המתלוננת בבניין "כלל", ראה שהיא מוכרת תכשיטים ומקבלת כסף, ואז הוא ראה כסף וננעל (ת/19 שורה 7), דבר שמתאים לעדות המתלוננת ולצילומים.
- ג. תיאור האירוע בחדר המדרגות, ולא בכניסה לבית, ולא בתוך הדירה, אלא רק בחדר המדרגות.
- ד. הקשר בין הנאשם לבין המתלוננת, בכך שהיא נכנסה ראשונה, הוא עלה, עקף אותה וירד חזרה, והשוד היה כאשר הוא יורד חזרה, דבר שרק המתלוננת אמרה, וגם הנאשם אמר, דבר שהוא אינו שגרתי ורק מי שהיה בשוד, יכול להעיד על כך.
- ה. סכום הכספים של השוד, ששת אלפים עד שבעת אלפים ₪, דברים שרק הוא יכול להעיד (ת/19, שורה 15) ולא אדם אחר.
- ו. הצעת העזרה על ידי הנאשם למתלוננת, כאשר היא ענתה בשלילה (ת/19, שורות 20-21), גם זה פרט מוכמן, שאינו משקף בדרך כלל "שוד רגיל".
99. הצטברותם של פרטים מוכמנים אלה (עליהם, כאמור, הצביעה ב"כ המאשימה בסיכומיה, בעמ' 419-427, 426-427), יש בהם כדי להוסיף רבות, כראיות חיזוק תומכות, להודאת הנאשם ולשחזור.

התכנון של השוד על ידי הנאשם

100. נכון, שמבחינת הדין הפלילי, שוד שנעשה בהחלטה רגעית, ושוד מתוכנן - שניהם שווים לעניין ההרשעה (יש לכך משקל לגבי העונש).
101. בתיק זה, טוענת המדינה כי מדובר בתכנון ובמעקב אחר המתלוננת, מבניין כלל (ראה: סעיפים 2-4 לכתב האישום, שהובא במלואו בפסקה 4 לעיל).
102. תיק זה, כדרכם של תיקים אחרים, מתחיל בעדויות התביעה, ולכן, הושקע מאמץ רב בעדות הראשונה של העד אופיר ערן, שתיאר כיצד אסף יחד צילומים וסרטונים ממצלמות אבטחה של כמה חנויות במרכז "כלל".
103. צודקת ב"כ המדינה, עו"ד פנחסי, כי לא היה ברירה', בשלב הראשון, אלא להביא את העד ואת כל הקלטות הללו.
104. ברם, כיום כאשר אנחנו נמצאים לאחר הצגת הראיות כולן, ובהן שלב עדויות ההגנה, כאשר הנאשם אישר כי הוא זה הנמצא בתמונות, והוא זה שקנה את הבריות באותה חנות, והוא זה שמאשר שלבש את הבגדים הללו, ניתן להסיק, כי גם אותו אדם שאומנם לא רואים את ראשו, אך רואים את בגדיו בבירור, הוא הנאשם, אשר היה בפתח חנות התכשיטים, בה מכרה המתלוננת את התכשיטים, וקיבלה כסף. זה הכסף ששימש מוטיבציה לנאשם לבצע את השוד, והוא הכסף שנשדד לבסוף.
104. לפיכך, גם שלב זה של התכנון והמעקב אחרי המתלוננת - הוכח.

האיכון הטלפוני

105. גם בעניין זה, כפי שהסברתי לעיל לעניין הצילומים, קודם היה מצב של עדויות תביעה. רק לאחר מכן, באות עדויות ההגנה. לכן, הושקע מאמץ רב מצד התביעה, כדי להוכיח את האיכון האמור.
106. כפי שעולה מהמסמכים, שהוצגו על ידי פניו אלבז, מטעם חברת סלקום, ת/8, והמפה ת/11, הנאשם דיבר בטלפון באזור הדוידקה ("בניין כלל"), כאשר כל השיחות היו מתחנת ממסר בקניון הפעמון, באותו יום 11.03.13 החל בשעה 10:36. בכתב היד של ת/8(א), מופיעות כל השיחות שהוא שוחח באותו יום, לכל אורך השעות. כאשר עוברים אנו לשעות הצהריים, יש שיחות ממרכזת בזק תלפיות לשעבר

בירושלים, זאת הצומת שליד צומת הבנקים.

107. עו"ד עזרא, הסנגור המלומד והמוכשר, גרם לכך שבעדותו של איש המחשבים מחברת סלקום, הוברר כי ב-12/12, יש מספר נקודות, מהן עולה כי יכול היה מכשיר הטלפון לשוחח, כאשר הוא נמצא במושב הגרמנית, או במושב היוונית ולא דווקא בצומת הבנקים עצמה.
108. אכן, צודק הסנגור, כי האיכון הטלפוני יכול רק להצביע על מרחב, ועל מספר אפשרויות, ואין הוא יכול להוכיח בצורה פוזיטיבית ברורה, שאדם היה בצומת הבנקים עצמה.
109. מכל מקום, ברור לכל, כי הנאשם היה בשלב מסוים בשעות עשר, אחת עשרה ושתיים עשרה, באזור בניין "כלל", וזאת לאור השיחות שהוא שוחח בהיותו במסגרת תחנת הממסר של גן הפעמון, של קניון הפעמון ברחוב יפו פינת המלך ג'ורג'. ואילו השיחות שהיו בזמן השוד, היו מהפלאפון שלו שהיה באזור של צומת הבנקים.
110. אין לכך הוכחה מוחלטת, שהנאשם היה זה שביצע את השוד. ברם, לפחות מבחינת ההזדמנות, ברור שהייתה לנאשם הזדמנות לעשות זאת. כאשר הפלאפון, נע עימו מהדוידקה לכיוון צומת הבנקים, יש בכך הוכחה נוספת, או מארג ראיות נוסף, שמחזק את הוכחות התביעה.

מסדר הזיהוי

111. אחת מהטענות המרכזיות של הנאשם, היא זו: אם אכן מדובר בשוד כל כך פשוט, מדוע לא זוהה הנאשם על ידי המתלוננת?
112. אין מחלוקת, כי הנאשם לא זוהה על ידי המתלוננת, כאשר בזיהוי הראשון, המתלוננת הצביעה על אדם אחר, שהוא איננו הנאשם (ת/5). הסנגור גם טען מדוע לא נחקר אותו אדם, אך, לדעתי, אין בכך כדי להעלות או להוריד, שכן אין חולק שמדובר באישה קשישה בשנות ה-90 לחייה, שהייתה בלחץ.
113. המתלוננת חזרה לביתה, ושם מסרה (ת/28, עמוד 2, שורה 5): **"אני חושבת שהיה שם מישהו, אחד על יד הבחור שזיהיתי, שדומה לבחור שתקף אותי"**.
114. ברם, גם זה שצמוד לו, הוא לא הנאשם, אלא, אדם אחר.
115. הסנגור מוסיף ואומר, כי המתלוננת אמרה שיש לה יכולת זיהוי ואפילו כאשר נשאלה על ידי הסנגור, אם הייתה מזהה את הסנגור עצמו, בעוד שבוע או שבועיים, השיבה בחיוב (עמ' 129; בפרוטוקול נכתב "יומיים").
116. אינני חושב שדברים כלליים כאלה של המתלוננת, יכולים להוות אינדיקציה, לפסול או לתת משקל חזק, לאי משמעות הזיהוי של הנאשם, על ידי המתלוננת. המתלוננת נשאלה ביחס לזיהוי עו"ד, ששואל אותה שאלה נינוחה בבית משפט, לעומת מצב שבו עליה לזהות אדם, שעשה בה מעשה אלים של שוד.
117. בכל מקרה, זיהוי הנאשם על ידי המתלוננת, אינו הנדבך המרכזי בתיק, שכן הראיות, כמוסבר בהרחבה לעיל, הינן, ההודאה, דו"ח ההובלה וההצבעה, הצילומים בבניין כלל והאיכון הטלפוני, בנוסף להודאת הנאשם בישיבה האחרונה, כי אכן היה בבניין הדוידקה, ואישר את תמונותיו באותו אירוע.
118. עו"ד עזרא מוסיף ואומר, כי יש פגם נוסף, הקשור לעניין מסדר הזיהוי והוא הפגם הבא: מסדר הזיהוי הוקרן וצולם על ידי מצלמת וידאו; אך, הסרט לא נמצא. לטענת הסנגור, יש בכך כדי להוות מחדל חקירה חמור, שיכול אפילו להביא לזיכוי הנאשם.
119. ב"כ המאשימה, עו"ד פנחסי, מציינת, כי מחדל חקירה בנקודה זו, אינו בעל עוצמה כל כך גדולה, שכן גם היא מודה, שהמתלוננת לא זיהתה את הנאשם, ולכן, די בדו"ח התמליל של מסדר הזיהוי, כפי שעשתה אותו עדת התביעה מריה (ת/5), גם אם אין צילום מלא.
120. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, נראית לי עמדת המדינה.
- נתאר לעצמנו, כי אם היה מושמד כל מערך הראיית בעניין הזיהוי, והצדדים היו מצהירים לפרוטוקול הצהרה אחת בלבד, לפיה במסדר הזיהוי, המתלוננת לא זיהתה את הנאשם, זה היה מספיק.

השאלה, כמה זמן היה מסדר הזיהוי, והאם היו צילומים כאלה או צילומים אחרים, כל זה אולי הוא תוספת נופך, כאשר הזיהוי היה, ובעקבות הזיהוי, מועמד נאשם לדין, ואחת מטענותיו היא: כיצד זיהו אותי, אם המסדר פגום? אבל, כאשר מדובר בנאשם שלא זוהה במסדר זיהוי, מה לי אם יש פגם במסדר זיהוי כזה או אחר, או מה לי אם מסדר הזיהוי צולם או לא צולם.

121. ברצוני להדגיש כי בתיקים אחרים ובנסיבות אחרות, יש חשיבות רבה למסדר זיהוי, ופגמים משמעותיים בו, או העדר מסדר זיהוי למי שנכח באירוע, יכולים להביא לידי זיכוי, לפחות מחמת הספק (ראה, לאחרונה ממש, את פסק דינו של השופט הבכיר צבי סגל, שהסכמתי לו יחד עם עמיתי כב' השופט בן ציון גרינברגר, בתפ"ח 60804-01-13 מדינת ישראל נ' יוסף רובל, מיום טז אדר ב תשע"ד (18.3.14)). אולם, שם, הייתה הכחשה של המעשה, וכאן יש הודאה, שחזור, וראיות רבות נוספות.

מחדלי חקירה נוספים

122. עו"ד עזרא טוען, כי המדינה לא הביאה ראיות לגבי מועד הבאתם של הגברת אביטל והילד למשטרה. אם היו מביאים ראיות לגבי מועד המדויק של הבאתם, היה הדבר מסייע לו, לטענת הפגם בהודאה של הנאשם.

123. לעניין זה, הוא שאל את משה כהן, האם יש דרך להוכיח, מי זה שנסע באוטו, מתחנת מוריה לפסגת זאב, כדי להביא את אביטל, ונאמר לו על ידי משה כהן, שלא ניתן כרגע למצוא מידע על כך, כאשר מדובר באירוע שהיה לפני תשעה או עשרה חודשים.

124. לעומת זאת, חוקר אחר אמר, שיש "צ'יפים", שבהם נוהג כל אדם ברכב, וניתן דרך ה"צ'יפים" לזהות מי נהג ברכב.

125. ברם, המשטרה לא הצליחה למצוא את הנהג ולמצוא את ה"צ'יפים". ממילא, לא ניתן להוכיח מי נהג ברכב באותו זמן.

126. נכון, שייתכן שהמדינה הייתה עושה טוב יותר, אם היא הייתה מנהלת רישום מסודר, מי נוהג ברכב, או היה זכ"ד מי נסע, כמה זמן נסע, מתי האוטו יצא מתחנת מוריה או תחנת עוז, ומתי הוא הגיע לתחנת המשטרה, מתי בדיוק נפגשו הגב' אביטל והילד עם הנאשם, וכדומה.

127. אולם, גם אם הדבר לא נעשה, מבחינת לוח זמנים מסודר, אין בכך כדי לשנות את תמונת המצב הכוללת, כפי שתוארה לעיל, לפיה הנאשם הודה ואחר כך השתתף בדו"ח ההצבעה, וכאמור, לא מצאתי פגם, לא בהודאה ולא בדו"ח ההצבעה.

128. ב"כ הנאשם, עו"ד עזרא, מוצא פגם ב-ת/30 שהוגש על ידי איש משטרה, בלי שהמסמך נחתם. מצד שני, מוצא הוא פגם נוסף, כיצד איש המשטרה יכול לזכור את השוד שהוגדר "חטיפת תיק", לאחר שנה שלמה, כאשר יש לו שבעה אירועים ביום.

מצד שלישי, מנסה הסנגור להסתמך על אותו דו"ח פעולה, ת/30, ולומר, שמוזכר בו שהאיש לובש בגדים שחורים, יש לו צבע עור שחור, ובמקום אחר כתוב, שהמתלוננת חושבת שמדובר בבן מיעוטים, שנראה שחום, כאשר היא מציינת שהוא לובש מכנס אפור וז'קט שחור.

129. אינני מתרשם מדברים כלליים אלה. אין בכוחם לשנות את תמונת המצב, שכן גם הנאשם עצמו מודה שהוא היה בדוידקה, וגם הוא אישר, לבסוף, שנסע עם האוטובוס לאותו מקום.

130. אם נוסיף לכך את האיכון הטלפוני, ואם נוסיף לכך את ההודאה והפרטים המוכמנים, אני חושב שמארג הראיות הוא מספיק יציב וסביר, שגם אם במקום אחד מוגדר המעיל שלו כאפור, או שחור, או חום, אין בכך כדי לשנות את תמונת המצב.

ביצוע החקירות והשחזור בשבת

131. כעולה מתיאור הראיות, בשבת 6.4.13, נערכו הפעולות הבאות: בשעה 11:27, נערכה החקירה שבה הכחיש הנאשם את מעורבותו בשוד (ת/17); לאחר מכן, נכתב הזכ"ד, שבו הוסבר על השינוי בגישתו של הנאשם (ת/18); בשעה 14:30 נכתבה הודאתו המפורטת בשוד (ת/19); בשעה 15:37 בוצע השחזור

- (ת/20). הסעת אביטל בס והילד מפסגת זאב לתחנת המשטרה הייתה בשבת אחרי הצהריים או לאחר צאת השבת.
132. כל הפעולות הללו היו בשבת, ולטענת הסנגור, יש בכך פגם או פסול (ראה גם תשובתו לכתב האישום, כמובא לעיל בפסקה 10).
133. ב"כ המאשימה טוענת, כי אין כל מניעה חוקית לחקור בשבת ולבצע פעולות משטרתיות אחרות, לרבות: שחזור (הכולל הסעות ברכב, צילומים ועוד, פעולות שאין חולק כי הן בגדר חילול שבת על פי ההלכה היהודית). בשבת, שכן חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951, אינו חל על כוחות הביטחון. אמנם, היא לא הזכירה את הסעיף, אך כוונתה ככל הנראה לסעיף 9(ו)(ב)(2) לחוק, הקובע כי ההוראות בדבר החובה לשפוט בימי המנוחה השבועית לא יחולו "**בעבודה הקשורה בביטחון המדינה או בשמירת בטיחותם, שלומם או בריאותם של בני אדם**".
134. ראוי לציין, לשלמות התמונה, כי הנאשם, כשנשאל, ענה שאינו שומר שבת, ואישר כי לא פנה לקצין המשטרה בבקשה שלא לחקור אותו בשבת, או שלא לצאת לשחזור בשבת.
135. פקד משה כהן, בעדותו, הסביר כי הוא עבוד שבעה ימים בשבוע, ללא הבדל בין יום חול לשבת. לדבריו, כאשר יש צורך לסיים חקירה, אין מבחינתו כל שוני בין הימים, כולל שבת וחג.
136. בסוגיה זו הטיעונים לא היו מלאים ומפורטים. לא הוצגו בפני נהלים או פקודות קבע של המשטרה, האם הן מתירות קיום חקירות ושחזורים בשבת. גם הסעיף בחוק שצוטט בפסקה 133 לעיל, לא הוזכר במפורש בסיכומי הצדדים, והגעתי אליו בבדיקתי שלי.
137. עבודת המשטרה בשבת, היא סוגיה משפטית, ערכית והלכתית.
138. מבחינה משפטית חוק שעות עבודה ומנוחה מחריג את כוחות הביטחון, אך יש לפרשו באופן תכליתי. ברור, על פני הדברים, כי קצין מטה המנסח מכרז לאספקת אוכל או בגדים למשטרה, אינו רשאי לכותבו בשבת במטה הארצי, אף שהוא נמנה על כוחות הביטחון.
139. מן הצד השני, כאשר יש פיגוע, לית מאן דפליג כי המשטרה רשאית - ועל פי הדין היהודי חייבת - לבצע מרדף, ולמצוא את הפוגע, לבל יבצע פיגועים נוספים.
140. בספרות ההלכתית בדורנו יש כתיבה בסוגיית הפעלת משטרה בשבת. תחילתה בספרות השו"ת, ובעקבותיה, נכתבו מחקרים ודוחות המתייחסים לשאלות אלה. ראיתי לנכון להזכיר את המאמר המפורט שנכתב על ידי צוות חוקרים של מכון "צומת", שעסק בנושא לעומקו; ראה: הרב אורי דסברג והרב ישראל רוזן, "המשטרה בשבת", תחומין, כרך ג (תשמ"א), עמ' 67-66. המחברים מתייחסים לכך שבפעולות המשטרה יש היבטים שונים של פיקוח נפש ציבורי (עמ' 75-68), והם מציעים פתרונות טכנו-הלכתיים, ובהם: שימוש ברשם קול, במקום כתיבה (עמ' 79-76), והפעלת עקרון הגרמא (עמ' 80-79) או עקרון "המשכת המצב" (עמ' 81-80). ואין כאן מה להאריך.
- לאחרונה, פורסמו הנחיות של הרב הראשי לשעבר, הראשון לציון, הרב מרדכי אליהו ז"ל, בעניין זה תחת הכותרת "חקירות משטרתיות בשבת", תחומין, כרך לא (תשע"א), עמ' 303, שעסקו בעיקר בחקירות ילד בשבת, על פי פניית שירות המבחן לנוער. ההנחיות נכתבו ביום ט כסלו תשנ"ז, וקובעות בראשיתן כי "**עדיף שהחקירות תיעשנה על ידי חוקרות דתיות, כדי לצמצם את חילול השבת**". בהמשך, מובאות הנחיות לעניין השימוש בטלפון גרמא, נסיעות לחקירה וממנה, והעדפה של כתיבת הדו"ח במוצאי שבת.
141. לטעמי, יש להבדיל בין הצורך של המשטרה לטפל באירוע מיידי (גם אם נראה לא חמור, כמו סכסוך שכנים או ריב בין בני זוג), היכול להידרדר לסכנת נפשות, דבר המצדיק חילול שבת (מבחינה הלכתית, אין מדובר בחילול שבת אלא בדחייה או התרה של האיסור בשל פיקוח נפש), לבין חקירה של מעשה עבירה שכבר בוצע (כמו שוד במקרה שבפניי), שהחשוד במעצר, ואין כל הבדל מעשי או מבצעי, אם חקירתו תהיה בשבת בבוקר או במוצאי שבת או ביום ראשון.

142. גם הנימוק שהועלה במהלך הדיונים בפניי, כאילו יש למשטרה ימי חקירה מוגבלים, ושופט השלום מאריך מעצר לימים ספורים, הכוללים את השבת, ובכך מבינה המשטרה כי עליה לחקור בשבת, נימוק זה אינו מתיישב לא עם חוק שעות עבודה ומנוחה, לא עם הדין היהודי וגם לא עם ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ששמירת השבת היא אחד מערכים אלה.
143. אעיר, כי בימים אלה ממש, בהיותי שופט תורן, שחררתי לחלופת מעצר חשודים, ביום שישי בצהריים, לאחר שהוברר לי כי צו המעצר מסתיים ביום ראשון, וכי עיקר פעולות החקירה בוצעו, ואין כוונה לחקור את העוררים לא ביום שישי אחרי הצהריים ולא במוצאי שבת (ראה: עמ"י 41761-03-14 שלומי אסוס נ' מדינת ישראל) (החלטה מיום יט אדר ב תשע"ד (21.3.14), שעה 14:04).
144. על כל פנים, גם אם החקירה ודו"ח ההצבעה נעשו תוך חילול שבת, על פי הדין היהודי, מכוח העקרונות הכלליים של מעשה הבא בעבירה, התוצר - אינו פגום. כך פסקתי בעבר ביחס לצוואה שנכתבה בשבת (ע"מ 729/05 ד"ר יעל סובול נ' רם לויטין (2005)).
- הוא הדין בתיק שבפניי. ניתן, גם מבחינה ההלכה היהודית, כפי שאני מבין אותה, להרשיע את הנאשם על בסיס הודאה שנגבתה ונכתבה בשבת ושחזור שנעשה תוך חילול שבת.

סיכום ביניים ראיתי

145. לאור האמור לעיל, אני דוחה את טענות הסנגור, בדבר הפגמים בהודאה ובדו"ח ההצבעה.
146. אני סבור שמארג הראיות, כפי שהוסבר לעיל, שבסיסו ותשתיתו הוא ההודאה ודו"ח ההובלה והצבעה, כאשר לעניין ההזדמנות לבצע את העבירה, יש לנו את הצילומים שנעשו בבניין "כלל", ואת האיכון הטלפוני בבניין "כלל" ובמרכז הבנקים. לכך יש להוסיף את הפרטים המוכמנים. כל אלה יחד, יוצרים תשתית ראיתית מספקת.
147. לכל אלה ראוי להוסיף את שקרי הנאשם, כפי שפורטו לעיל בפרק העוסק בגרסאותיו השונות. כידוע, שקרי הנאשם אינם יכולים לשמש ראיה ראשונית, ולא ניתן על בסיסן בלבד לבסס הרשעה. אולם, יש להן משקל נוסף ומחזק לראיות האחרות.
148. לאור האמור לעיל, אני קובע, כי ללא ספק, הנאשם הוא זה אשר ביצע את השוד.

היבטים משפטיים: האם מעשיו של הנאשם מהווים שוד?

149. טענה נוספת של ההגנה היא, כי חטיפת התיק לא הייתה כרוכה באלימות, שכן הדחיפה הייתה דחיפה קלה, ולא הובאה ראיה, לגבי מצבה הבריאותי של המתלוננת.
150. בעניין דומה ניתנה על ידי החלטה, ביום י אדר ב תשע"ד (12.3.14), בתיק ת.פ. 55254-12-13, מדינת ישראל נ' איסמעאיל קצאץ, שם התייחסתי בהרחבה לסוגיית האלימות בעבירות של שוד, תוך התבססות על פסק דינו של בית המשפט העליון (כבוד השופט אליקים רובינשטיין והשופט נועם סולברג), בפרשת מג'אד, (ע"פ 5942/13) אבו דלול מג'אד, נ' מדינת ישראל, שניתן ביום 10.2.14. באותו פסק דין, מפרט השופט רובינשטיין את ההיסטוריה החקיקתית ואת ההיסטוריה הפסיקתית, של הוכחת האלימות הקשורה בעבירת שוד. באותה פרשה, הוא קובע, כי כאשר אדם חוטף פלאפון מאדם אחר, אפילו בלי מכות ובלי אלימות, נחשב הדבר כשוד.
151. קל וחומר, בן בנו של קל וחומר, כאשר במקרה שבפניי מדובר בחטיפת תיק מאישה בגילאי השמונים, ובעקבות כך, הנאשם דוחף אותה, והיא נופלת על הרצפה. זאת האלימות "הקלאסית", אם מותר להשתמש במונח כזה.
152. אינני רואה כל קושי בהרשעת הנאשם על עבירת שוד, שכן בהגדרת השוד, האלימות יכולה להיות, כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר, או להתגבר עליה, כדי להשיג את הדבר הנגב, או לעכבו אצלו, כדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר. בכל אחת מהחלופות האלה, ברגע שמדובר על מעשה אלימות, הופכת הגניבה לשוד.
153. גם אם תאמר שמעשה החטיפה היה לאחר לקיחת החפץ, דהיינו לאחר לקיחת התיק, עדיין אנחנו

נמצאים במסגרת עבירת השוד, שכן בהגדרה, בסעיף 402(א) לחוק העונשין נאמר: "**הגונב דבר בשעת מעשהו, בתכוף לפניו או אחריו מבצע או מאיים לבצע מעשה אלימות**" (ההדגשה הוספה).

154. לכן, גם אם הדבר נעשה בתכוף לאחריו, דהיינו: קודם הייתה חטיפת התיק, ואחר כך הייתה הדחיפה, מעשיו של הנאשם מהווים שוד.

155. לפיכך ניתן להרשיע את הנאשם בעבירת השוד, גם מבחינה משפטית.

סיכום

156. סוף דבר, אני מרשיע את הנאשם, בעבירת שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, על פי העובדות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, דהיינו, השוד של התיק שהכיל שבעת אלפים מאתיים ₪ וחפצים נוספים, שבוצע ביום 11.03.13, כלפי המתלוננת, בביתה ברחוב .., בירושלים.

ניתנה היום, כ"ב אדר ב תשע"ד, 24 מרץ 2014, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם וב"כ הנאשם.

**משה דרורי, שופט
סגן נשיא**